

**SEGELSÄLLSKAPET
GÄDDVIKEN 100 ÅR
1911–2011**

JUBILEUMSBOK



Jubileumsvisa

*Nu fyller Gäddis hundra år
Vi jubilerar och vi firar
att vi har släpat stock och sten
och dragit släpvagn över hamnplan
spettat hjul och gått i trappor*

*Gäddviken är vår hemmahamn
Seglatsen börjar här och slutar
Vi kastar loss med vind i seglen
alla vindar som kan blåsa
hur som helst i våran Gäddvik*

*För havet är vårt element
Vi seglar ut mot Lilla Skratten
Kappseglar, festar glatt
drar vidare mot öarna
som är gäddvikarns eget kungarike*

*Gäddvikare, du fina vän!
Nu hyllar vi vår klubb, vårt sällskap
Må gäddisandan leva vidare
vår vimpel smattrar högst i vind
den gröna och den vita*

text: **Sofia Broomé**,
musik: **Björn Afzelius** "Sång till friheten"

SSG 100 år, känn på den!



Etthundra år är en aktningvärd ålder för en person, detsamma gäller i hög grad en båtklubb. Nu ansluter vi oss till samma aktningvärda skara som *Göta Segelsällskap* (1895), *Årstavikens Segelsällskap* (1898), *Segel Sällskapet Brunnsviken* (1898), *Vikingarnas Segel Sällskap* (1899) och *Nynäshamns Segelsällskap* (1915).

Vad har hänt på 100 år? Med åren har den muntliga traditionen av naturliga skäl blivit allt tunnare. Därför finns det en och annan lucka men en jubileumsbok är ett sätt att berätta vår 100-åriga historia så gott det går med det material vi har; dels arkivmaterial, dels berättelser från nu levande medlemmar. På senare tid har vi berättat om klubbens olika verksamheter i medlemsbladet Gäddviket. Årsberättelserna har också skärpts upp genom att beskriva verksamheterna på ett bättre sätt. Framtida författare av jubileumsböcker kanske får det något lättare.

Jag vill passa på att nämna ett par, i mitt tycke, betydelsefulla förändringar i vår historia. Från att ha varit en klubb med ett 40-tal yachter med hemmahamn i Gäddviken så kan vi nu räkna till cirka 100 yachter, flertalet har alltså en annan hemmahamn. Detta har inneburit andra frågor för styrelsen än rena hamnfrågor. Styrelsens sammansättning bör också avspegla detta förhållande.

En annan stor förändring - varför inte den största - är att vi nu kan räkna till 19 kvinnliga skeppare och i skrivande stund har kvinnor majoritet i styrelsen. Detta kan inte få gå obemärkt förbi.

Ungdomsverksamheten måste också nämnas. Den har nått oanade höjder när det gäller att ge unga tjejer och killar inblick i seglingens mysterier och lägerlivets kamratskap och skoj. Klubbens förmåga att anordna proffsiga seglarläger är numera vida känd. Allt detta tack vare ett gäng entusiastiska ledare och eldsjälar. Förhoppningsvis är lägret en bra grogrund för de unga som tar över och driver vår klubb vidare mot nästa jubileum.

Varmt tack till alla som har gjort det möjligt att skapa och driva vår klubb genom ett sekel!

Yvonne Fergell, ordförande

Förord:

Här berättar vi nu, inte utan stolthet, om vår klubb, Segelsällskapet Gäddviken, under 100 år.

I den första delen av Jubileumsboken har SSG:s arkivarie, Thomas Skalm, gått igenom klubbens historia. Han har grävt djupt i arkiven, lusläst årsberättelser och årsböcker, protokoll och kungörelser. År för år lyfter han fram minnesvärda händelser, fakta och detaljer.

Den andra delen av boken är utformad som ett år i SSG. Den tar avstamp i Gäddviken, närmare bestämt hamnplan, så följer seglingarna, kappseglingarna, seglarlägret, tjejverksamheten och festligheterna. De såpade rämnorna finns förstås också med på ett hörn.

Det är spännande, roliga, rörande och upplysande historier, som ni gäddvikare generöst har bidragit med. Några gäddviksprofiler, som har varit med ett tag, har jag intervjuat för att dokumentera deras gäddvikserfarenheter.

Stina Åström har valt och vrakat bland tusentals foton från hamnen, kappseglingarna, båtarna, gäddvikarna, seglarlägret och hon har illustrerat och formgivit boken.

Vad är gäddisandan förutom gäddvikarna, Gäddviken, kärleken till seglingen och seglingslivet? Som gäddvikare vet vi det och i arbetet med Jubileumsboken har det blivit ännu tydligare och förhoppningsvis har vi lyckats fånga och förmedla det här.

Sofia Broomé, redaktör

Hundra år i Gäddviken

1911

Det hela börjar när några seglarintresserade grabbar i konfirmandklubben ”Pastorns Gossar”, sedermera idrottsklubben Hellas, vid ett möte på Kafé Kulan på Nytorget den 6 april 1911 konstituerar ”Seglar–Gänget”.

Vid mötet räknar man åtta medlemmar med bröderna Frans och Simon Alenius som drivande krafter. Man önskar bygga ett båtskjul vid Svindersviken men markägaren Danviks hospital säger nej.

Den allra första kappseglingen hålls den 20 augusti med start i Nyckelviken och en bana lagd runt Fjäderholmarna.

1912

Man genomför under säsongen tre kappseglingar och tre eskaderseglingar. Antalet medlemmar är vid årets slut 21 och båtregistret omfattar 14 fartyg. ”Festliga fonden” instiftas.

1913

Klubbhusfrågan löses provisoriskt genom att en medlem lånar ut sitt lusthus.

Man antar bestämmelser om sällskapets standert.

Det beslutas att kvinnor endast äger rätt till passivt medlemskap.

Distansseglingen går från Kungarna runt Rindö till målet vid Stora Sjötullen.

En extra höstsegling går av stapeln 20–21 september och då njuter man en ”långfrukost, med sill å potatis å smör å bröd å helan å tandvärk, ...”

1914

Man grundar en prisfond och beslutar om klassindelning för anslutna båtar samt gränser för de olika klasserna. Läget i världen påverkar även livet i Gäddviken.

”Den traditionella seglingen på triangelbanan var bestämd att hållas de 2^{re} augusti men blev uppskjuten till den 9^{de}. Så slog en människa ihjäl en annan i den obekanta staden Sarajevo. Sedan blev det krakel i hela Europa och Viken låg tyst och öde. Seglingar och skivor torkade in.”

1915

Under sensommaren och hösten arbetar man med en ny slip. ”Resultatet är en ny slipbädd med räls samt en vagn av solidaste konstruktion”. En vansch med wire anskaffas. Engagerade medlemmar offerar söndagar och övrig fritid för arbetet och genom schaktning och utfyllnad fördubblas hamnplanen. Det flyter in penninggåvor om 167 kronor och 66 öre som täcker hälften av kostnaderna.

1916

Den 4 februari fastställs klubbens namn till Segelsällskapet Gäddviken. Trots svåra tider och mycket arbete är intresset för kappsegling livligt. I juli fattar man beslut om vakthållning nattetid i hamnen på grund av stölder och vandalisering. Blykölar var begärliga i rådande krigstider. På hösten kommer en skrivelse från markägaren Danvikshem som förbjuder uppläggning av båtar och användande av hamnen. Efter ansökan och förhandlingar får man för 150 kronor om året hyra 4.000 kvm vid Svindersviken. Förtöjnings- och uppläggningsavgift skall utgå med 6 kronor per båt.

1917

Den 25 augusti har man gemensam kappsegling med SS Viken (sedermera Vega) på Stora Värtan.

1918

Medlemsantalet ökar med 32 till 82 medlemmar. Eskadern utgörs av 30 segelbåtar och 10 motorbåtar. I februari firas den 7de årsdagen med bal och supé på Hamburger Börs.

”Den 30 juni var sällskapet jämte SSViken inbjudet att delta i ÅSS:s distanskappsegling i Mälaren”. I augusti kappseglade man med SSV på Stora Värtan.

En brygga byggs av medlemmarna till en kostnad av 710 kr. Uppläggningsplatsen utvidgas och ett rejält mastskjul uppförs. Som klubbhus får man disponera Simon Alenius nybyggda bäthus.

1919

Man noterar att båtmaterialen moderniserats och att flera skärgårdskryssare och andra båtar nybyggs.

En roddbåt inköps för utläggning av bojar. Ett nytt slipspel och en ny brygga byggs och en lampa sätts upp.

En klubbafton och en offentlig dansafton i mars ger ett överskott på 185 kr.

Man antar bestämmelser om gemensamma seglingar med SS Vega och Årstavikens SS.

1920

Det glada tjugotalet börjar!

29 februari årsmöte på Södra Folkets Hus.

7 mars utflykt till Vaxholm. 14 mars festlighet i hamnen.

Efter sammanträdet 17 april samkväm med dans och servering.

23 april diskussionsafton med samkväm.

2 juni sillsexa i hamnen.



Efter pokalseglingen 15 augusti, festlighet med dans i hamnen.
6 nov klubbafton med supé på Café Hälleberget.
Julfest 5 jan 1921.

1921

10-årsjubiléet med bal och supé hålls på restaurang Reisen den 19 februari.
Vid årsmötet den 16 april används för första gången det nya klubbhuset,
inköpt för 200 kronor.

Missnöjet är stort med Sundins varv som fyller viken, och sällskapets brygga,
med prämar och skutor.

Den 16 juli deltar 13 båtar från SSG i Årstavikens SS kappsegling om
Triangelpokalen vid Slagsta holme i Mälaren.

Man bygger och reparerar bryggor.

1922

Båtbeståndet utgörs av 26 segelbåtar och 28 motorbåtar. För de senare ordnas
en motorbåttävling på Lilla Värtan.

Tillsammans med Nynäshamns SS börjar sällskapet arrangera seglarträffar vid

Smådalarö under pingsthelgen, något som sedan blir tradition fram till omkring 1940.

Nynäshamns SS grundades 1915 av dit utflyttade gäddvikare.

1924

Sedan flera år har gäddvikarna träffats på Notholmen, populärt kallad ”Majas holme”, vid Tynningö. Detta år kräver ägaren 50 kr för att man skall få vistas där under säsongen.

1926

Sällskapet ansöker om och får medlemskap i Svenska Seglarförbundet.

1927

Segelsällskapet Gäddvikens kanotklubb bildas vid ett möte den 20 februari. Man blir medlem i Svenska Kanotförbundet och Riksidrottsförbundet.

Några medlemmar börjar bygga paddel- och segelkanoter men stölder och annat ointetgör nybyggena men man räknar i alla fall fem kanoter.

Markkontraktet sägs upp av Danvikshem och ett nytt skall gälla från den 1 januari 1928. Detta gäller för ett nytt område på andra sidan viken som alltså blir SSG:s tredje och nuvarande plats. Medlemmarna får ännu en gång med mödosamt arbete förvandla den smala strandremsan till en fungerande hamnplan.

1928

Kanotisterna bygger av billådor ett mastskjul och en stuga som är klubbрум, matrum, omklädnings- och förvaringsrum. Många SSG:are ser kritiskt på kanotisternas förhållanden.



1929

Kalvholmen innanför Vaxholm blir sällskapets inofficiella klubbholme fram till 1932.

1931

Antalet kanoter är 13 stycken, det högsta antal som inregistreras genom åren. I övrigt finns 34 segelbåtar och 15 motorbåtar samt 139 medlemmar.

1932

Mastskjulet byggs om och inreds till klubbhus.

SSG bildar Saltsjöns Seglarförbund tillsammans med SS Vega, SS Brunnsviken och Vikingarnas SS.

1933

Saltsjöns Seglarförbunds avslutningssegling i september blir den första öppna kappsegling SSG arrangerar.



1934

Genom en överenskommelse med ägarna till Svindersviks varv ombesörjer dessa byggandet av en provisorisk brygga på det s.k. vraket Gustav. Tyvärr lägger sig inte isen detta år vilket försvårar arbetet.

SSG:arna är under sommaren flitiga med försäljning av lotter till Saltsjöns Seglarförbunds lottbåt.

1935

Lilla Skratten vid Västra Saxarfjärden arrenderas av kustartilleriet på förmånliga villkor.

Årets öppna kappsegling den 16 juni ”förlöpte i frisk vind som emot slutet av seglingen hastigt ökade till full storm”. Flera haverier inträffade och Gäddviksbåten *Peggy* förlorade masten, dock först efter att ha gått i mål som vinnare.

Sällskapet instiftar ett långfärdspris som skall gå till den som under året gjort den eller de bästa färderna med hänsyn till båten, tiden, besättningen, reseskildringen, med mera. Helsingfors, Åland, Gotland, Gävle och andra platser är målet för flera seglingar.

1936

Även detta år är isen dålig men man lyckas ändå påla för en 42 meter lång ny brygga.

Årets kappseglingar hålls vid Fredagsholmen och Lilla Värtan eftersom sällskapets nya holme Lilla Skratten inte hunnit bli iordningställd.

Sällskapet firar sitt 25-årsjubileum på restaurant Farmis i februari. Vid detta tillfälle utdelades för första gången långfärdspriset som gick till sällskapets oldboy, Gustav Tegner. Några av kanotseglarna gjorde också långturer. Karl Salomonsson och Bertil Holmberg seglade beundransvärt Stockholm–Visby–Färösund–Windau–Riga–Reval–Helsingfors–Mariehamn–Stockholm i sin hembyggda farkost *Skum V*.

Då sommarens arbete på Lilla Skratten endast resulterat i en flaggstång, köper några medlemmar en motorbåt, *Gäddis*, och ägnar söndagarna under november–januari åt insatser på holmen.

1937

40 meter brygga pålas till fast botten. 35 meter slipspår läggs ut på hamnplan vilken utökas avsevärt genom schaktning och röjning. En ny slipvagn byggs och motor köps till slipen.



Två trappor inköps på auktion och byggs upp i slänten. Stora mängder arbetsmaterial och ett arbetsskjul transporterats ut till Lilla Skratten. Den 15 augusti invigs Lilla Skratten som kappseglingsbas med Pokalseglingen och man håller taklagsfest för startpaviljongen.

1938

En dansbana byggs på Lilla Skratten av byggmästare Jansson från Mjölkö.

1939

En ny slip anläggs i hamnen och mastkranen byts ut. På klubbholmen bygger man fler bryggor.

Pingstseglingen tillsammans med Nynäshamns SS går av stapeln i 22 m/s. *Tajjana* avbryter då alla konkurrenter utgått.

1940

Kraven på tillstånd och passerkort samt att många är inkallade begränsar seglandet både geografiskt och tidsmässigt.

1941

Samtliga bryggor måste justeras p.g.a. kraftig isförskjutning under den stränga vintern.

Trots begränsningarna under krigsåren så kappseglar man.

”Segelsången inleddes med en av Sällskapet anordnad eskadersegling under pingsthelgen. På pingstaftonen samling och senare samkväm med dans på dansbanan å klubbholmen, vilket pågick framåt småtimmarna. Båtcheferna purrades kl. 7 på pingstdagsmorgonen, då en frisk bris från nordost dragit upp. Kl. 8 startade eskadern, som då bestod av ett tiotal fartyg, i ett strålände väder. Banan var förlagd till Galtholmen och därefter den s.k. militärleden genom Möjaström till Notholmen i Bockösund.”

Antalet medlemmar är 146 och båtarna utgörs av 46 segeljakter, 5 kanoter och 7 motorbåtar.

1942

Flera priser och pokaler skänks under året till sällskapet. Man har sammanlagt åtta priser att tävla om. Vid sällskapets regatta vid klubbholmen den 30 augusti seglas för första gången om Femtonpokalen. Man vill ”värna om den klass, som vi småfolk anser fylla våra önskningar angående båt, nämligen skärgårdskryssarna (15 kvm)”.

”Vid sällskapets höstfest den 12 och 13 september var den sedvanliga paketseglingen utökad med vandringspriset Gäddispokalen, vilken gjorde att seglingen fick en allvarskaraktär. Det var synnerligen glädjande att se det nya inslaget med starten utanför hamnen, där alla deltagare i festen fingo se de



smarta startmanövrerna. Målet var även förlagt hit, vilket ytterligare förhöjde intresset för denna segling. Må detta bli en tradition.”

1943

Ett torkskjul byggs och ”visar sig vara bekvämt och mycket behövligt för sällskapet”.

Man köper material till utprickning av kappseglingensbanorna och målar ensstängerna på Lilla Skratten. Vid regattan i augusti seglar man för första gången om Femton-pokalen.

1944

Den föregående år beställda lottbåten, en Neptunkryssare konstruerad av Lage Eklund, levereras från Erikssons varv i Strängnäs. Lotterna blir slutsålda och ger ett bra bidrag till kassan. Med anledning av lottbåten skänker medlemmen Gustaf Wiman en större silverpokal som vandringspris för Neptunkryssarklassen.

1945

SSG arrangerar Saltsjöregattan med många kanoter, M22:or och 5:or samt en långväga R-yacht från Finland. Man kan åter långsegla och Sven Aulin i 6:an *Måsen* kommer ända till Höganäs. Försäljningen av lotter till årets lottbåt, åter en Neptunkryssare, går trögt men kan ros i hamn.

1946

Kontrakt skrivs med byggmästare Jansson om uppförande av ett klubbhus på Skratten.

1947

Klubbhuset står under tak till 1 maj och medlemmarna målar och lackar så att det kan invigas under midsommarhelgen.

1948

SSG blir medlem i Neptunkryssarklubben och det livaktiga ”Neppargänget” deltar i flera tävlingar. Det byggs en altan till klubbhuset på Skratten där man också arbetar vidare med inredningen.

1949

De förfallna bryggorna på klubbholmen ersätts med 65 meter nya bryggor lagom till Saltsjöregattan som går av stapeln i juni.

1950

Sällskapet interna distanskappsegling från Boo fyr till Lilla Skratten seglas för första gången.

Efter ett ovanligt svårt åskväder går starten och sträckan avverkas på dryga sju timmar. En tredjedel av trappan till hamnen nyläggs med arsenikbehandlat virke. Den planerade flyttningen av bekvämlighetsinrättningen sker då en ny byggs vid slipen.

1951

40-årsjubiléet firas på restaurant Tattersall med ett 80-tal gäster.

Distansseglingen Boo fyr–Lilla Skratten blir ett riktigt uthållighetsprov då vinden dör ut. Första båt i mål blir *Lis-Marie* på 17 timmar och 10 minuter. Den 29 juli går tävlingen om ”Gäddvikspokalen” av stapeln. Seglingen är öppen för lag om tre stycken Neptunkryssare. Hela fem lag ställer upp och båtarna från Uppsala SS vinner överlägset.

Det gäller att hålla sin båt i trim. Verksamhetsberättelsen avslutas med ”På grund av den stora bristen på båtplatser måste vi nämligen vara alltmer kritiska beträffande båtmaterialiet inom Sällskapet”.

Medlemsantalet är 21 damer och 127 herrar och eskadern utgörs av 73 segelbåtar, 3 segelkanoter och 3 motorbåtar

1952

Detta år är det olympiad i Helsingfors och Saltsjöns Seglarförbund arrangerar en eskadersegling dit. Från SSG deltar hela 14 båtar som seglar till Ekenäs och fyra stycken fortsätter ända till Helsingfors.

Hemma i hamnen reses en ny mastkran och trapporna får en välbehövlig reparation.

På Skratten garneras klubbhuset med masonitskivor.



Sällskapet får vid årsmötet i gåva av Wimans Segelmakeri en pampig pokal i silver som skall uppsättas som vandringspris i seglingen Boo fyr–Lilla Skratten.

1953

SSG arrangerar Saltsjöregattan vid klubbholmen den 13–14 juni. I strålände väder seglar man på lördagen en distanssegling till Gällnö och på söndagen en triangelbana på Trälhavet.

I augusti tävlar Neptunkryssarna om Gäddvikspokalen men annars är kappseglingsintresset svagt och Boo fyr–Lilla Skratten får ställas in. Startpaviljongen på klubbholmen förses med en utsiktsplattform för att ge seglingsnämnden bättre utsikt över startplatsen.

1954

Man noterar ett större intresse för kappsegling och särskilt för Neptunkryssarnas tävling om ”Gäddvikspokalen”.

1955

SSG är i september av Gustafsbergs Segelklubb inbjudet till vänskapssegling på Baggensfjärden. Man seglar i fem olika klasser på en triangelbana. GSK:s Jubileumspris erövrar för året av SSG.

Under hösten arbetar man flitigt med att uppsätta och installera ett elagregat.

1956

Till årets kappsegling Boo fyr–Lilla Skratten har Gustafsbergs Segelklubb inbjudits att tävla i en lagkappsegling. 9 båtar startar och G. Åkesson med *Trollet* seglar på rekordtiden 6 timmar, 2 minuter och 58 sekunder. Den sista motorbåten försvinner och SSG blir ett renodlat segelsällskap med 57 yachter och 3 segelkanoter.

1957

Sommarens stora händelse är anordnandet av Jubileums-Saltsjöregattan med samling vid Lilla Skratten fredagen den 14 juni. Deltagarna bogseras ut från tre olika uppsamlingsplatser och snart fylls klubbholmens bryggor och kringliggande öars stränder och många ligger på svaj. På lördagsmorgonen kan man räkna till ett 100-tal båtar med hissade signalställ. Distanskappseglingen går via Ikorn-Silverkannan på valfri bana om 18 distansminuter. Man festar i klubbhuset men håller också stor middag med 90-talet gäster i Vaxholm, dit passbåtar går. Söndagens segling går på en triangelbana och sedan vinden friskat i kan SSG:aren Åke Sahlberg med *Courtice* skära mållinjen först av 110 startande båtar.

Överhuvudtaget är flera medlemmar framgångsrika på kappseglingsbanorna denna sommar.

1958

Sällskapet ordnar gemensamt midsommarfirande på Lilla Skratten. (första gången?)

1959

I september arrangerar SSG en öppen kappsegling på Lilla Värtan. Ombyggnaden av trappan till hamnen blir klar.

1960

Under våren drabbas båtägarna av ett oljeutsläpp från Superfosfatfabriken och på hösten händer det igen, nu med ett större utsläpp från OK. Upptagningen tidigareläggs en vecka då vattnet i viken är starkt förorenat av tjockolja.

1961

Detta år firar sällskapet sitt femtioårsjubileum med en fest på restaurant Nyloftet på Skansen.

Vid jubileumsseglingen den 18 juni bjuds alla gäster på Lilla Skratten på "helstekt gris, öl, korv, dans och muntrationer". 29 båtar startar i kappseglingen som går i hård vind med flera rigghaverier. "SS-Gäddvikens damer, fruarna Signe Sahlberg och Inez Ehn, hyllades särskilt av seglarna för sin käckä segling och prestationen att fullfölja seglingen i det hårda vädret med blekingsekan *Eva*".

En ny startpaviljong uppförs på klubbholmen.

Vid årets slut är 55 båtar inregistrerade och medlemmarna är 165 st.

1962

Elverkets dieselmotor havererar under vårrustningen men tack vare snabba insatser är en ny motor på plats efter två dagar. Som alla andra år fortgår underhåll av bryggor och utfyllnad av hamnplan.

På midsommarafton seglar 18 båtar från SSG ut till Biskopsö, där det bjuds på helstekt gris och öl efter dansen.



1963

Man bygger en sopförbränningsugn i hamnen och köper räls från SJ för att byta ut den gamla. Nacka stad säger upp arrendekontraktet och efter förhandlingar tecknas ett nytt kontrakt för tre år med en hyra av 255:- per år. Den öppna kappseglingen Gäddis-regattan har premiär i augusti. Man seglar distanskappsegling och triangelbana i klasserna stora och lilla NL, M22, M 30, folkbåtar och C-kanoter. Antalet klasser växer efterhand i den populära tävlingen som hålls ända fram till mitten av 1980-talet.

1964

Sällskapet arrangerar detta år åter Saltsjöregattan. ”Deltagarantalet var mycket stort med närmare 150-talet startande båtar. Åskådarantalet var det största i Gäddvikens historia och trängseln var stor vid stränderna och på redan. En strålande färgprakt med flaggor från deltagande sällskap, arrangörerna och Nacka stad bildade en vacker ram kring regattan.”

Det är 8 starter på lördagen och 8 på söndagen med tävlande från Norrtälje till Oxelösund.

Den nya rälsen och nya syllar läggs ut på hamnplan. Dessutom repareras slip och slipvagn.

Medlemsantalet ökar genom en glädjande tillströmning av juniorer.

1965

Midsommareskadern seglar till Ingmarsö där man inbjuds till ordföranden Eli Kahns sommarstuga. Den flitige kappsegelaren Stig Blomqvist med M30:an *Tösen* erövrar vandringspriset ”Laivatallriken” för alltid.

Man noterar annars att det minskade kappseglingsintresset beror på övergången till större, havsgående båtar som ej lämpar sig för bankappsegling. Fler ungdomar blir medlemmar och juniorverksamheten är livlig.

Nacka stad som uppskattar sällskapets verksamhet ger ett bidrag om 895 kr men höjer samtidigt arrendet till 750 kr per år.

1966

Att SSG är ett aktivt sällskap bevisas av att man återigen får arrangera Saltsjöregattan som denna gång äger rum vid Lilla Skratten. Med hänsyn till de nya båttyperna får långfärds- och familjebåtar tävla i en egen klass i Boo fyr-Lilla Skratten.

Åke Mattsson är säsongens flitigaste kappsegelare och placerar sig med *Fidran Goodwin* bra både i nationella och internationella sammanhang.

Det råder ovisshet om Nacka stads planer för Svindersvik och hur dessa kommer att påverka sällskapets område.



1967

Åke Mattsson erövrar en andra inteckning i "Laivatallriken" med sin långsegling från Stockholm till Plymouth och andra havskappseglingar. En pontonbrygga läggs ut mellan segeltorken och huvudbryggan. På Lilla Skratten röjer man, bygger ny damtoalett och påbörjar jollebrygga, allt under ledning av tillsynsmannen Gösta Johansson.

Nacka kommun säger nej till verksamhetsbidrag med motiveringen att SSG inte är en nackaklubb och Stockholms stad gör det samma då SSG inte är en stockholmsklubb.

Båtarna blir större och bredare och fordrar mer plats i hamnen.

Höststormar och högvatten har gått hårt åt bryggorna och styrelsen uppmanar alla att dra sitt strå till stacken. "Det finns emellertid en alltför stor klick som bara gör vad som fordras i stadgarna och där hoppas vi på en uppryckning. I vårt Sällskap ha vi endast plats för Gäddvikare i ordets rätta bemärkelse och ej s.k. hyresgäster."

1968

Saltsjöns Seglarförbund flyttar regattan till annan tidpunkt vilket SSG protesterar mot. Motsättningarna leder till att SSG utträder ur förbundet under våren.

Åke Mattsson deltar i kappseglingen för ensamseglare över Atlanten och erövrar "Laiva-tallriken" för alltid och får sällskapets guldplakett.

1969

Medlemsantalet är nu uppe i 201 och båtarna är 80 st. På klubbholmen utförs omfattande nybyggnadsarbeten av bryggor.

Annars är den stora händelsen en eldsvåda i hamnen i juni då motorhus med verktyg och utrustning brandskadas. Den andra är framdragandet av elektricitet till området, en länge efterlängtd sak som görs i samarbete med Svindersviks Båtklubb.

1970

Mastkranen byts ut mot en mer modern och lättskött typ. Man konstaterar att de senaste årens krävande underhålls- och reparationsarbeten gett resultat och att man nu kan få glädje av detta.

1971

Sällskapets sextionde år firas med jubileumsregatta i strålände väder med ett 70-tal deltagare.

En ny pontonbrygga blir klar och kan bogseras ut till regattan på Lilla Skratten. SSG bildar tillsammans med Finnboda, Nacka och Svindersviks båtklubbar en samarbetskommitté för att arbeta för gemensamma intressen.

1972

Med hjälp av Finnboda Båtklubb och Svindersvik ordnas tillgång till färskvatten på hamnområdet, åtminstone sommartid. Den gamla segeltorken rivs och en ny skall byggas under hösten.

Planerna ändras dock och bygget förvandlas till ett nytt klubbhus med isolering och värme. Man är övertygad om att detta är en investering för framtiden.

1974

Det nya klubbhuset invigs den 27 september med knytkalas.

1977

De gamla bryggorna har successivt bytts under de senaste åren.

1978

Årets Gäddisregatta blir en av åtta deltävlingar i Stockholmsserien och lockar 75 deltagare.

Distansseglingen Boo fyr–Lilla Skratten samlar 23 startande vilket är nytt rekord.

Vinnaren, Tommy Hallman i *Fush*, seglar trots lätta vindar och grundstötning på 6 timmar, 18 minuter och 31 sekunder.

1979

Klubbhuset på Lilla Skratten förses med plåttak.

Under vintern ersätts halva pontonbryggan i hamnen med en ny fast brygga.

1981

Båtbeståndet passerar 100-strecket och medlemsantalet är 238.

1983

Ett bensindrivet elverk köps in till klubbholmen.

Tommy Hallman och hans besättning i *Flush*, en Lady Helmsman, återvänder efter att under ett och halvt år genomfört långfärden Gäddviken–England–Spanien–Kanarieöarna–Barbados–Trinidad–Florida–New York–Newport och åter till Gäddis. Det enda missödet var ett masthaveri vid Landsort på hemvägen.

I den internationella J 24.klassen gör en av de yngre medlemmarna, Ola Svensson, en fin prestation då han slutar som 7:a vid VM-seglingarna i Malmö.

1984

Monumentalbygget ”TRAPPAN” färdigställs och på klubbholmen lägger man ut en pir.

Mats Appelgren i 5,5:an *Remi* hemför första pris under Segelbåtens Dag på Riddarfjärden.

1985

På grund av hård vinter och sen vår ligger isen så länge i viken att sjösättningen får uppskjutas en vecka vilket är unikt i sällskapets historia.

Den tekniske Tore Malmquist konstruerar de geniala låsanordningarna till slipvagnarna.

Mulltoorna på Skratten färdigställs.

1986

Sällskapet fyller 75 år vilket firas med jubileumsfest, vilken som vanligt avhålls på Sjöofficerssällskapets mäss på Skeppsholmen. Jubiléet markeras också med helstekt lamm och vin vid seglingen Boo fyr–Lilla Skratten och barsservering med 1911 års priser vid Gäddisregattan. En uppskattad jubileumsbok presenteras till sillsexan.

Ur årsberättelsen: ”Sillsexan aväts den 14:e maj i anslutning till andra städkvällen. I ett hav av gemyt och sång försvann såväl sill som tillbehör, som genom ett trolslag.”

1989

Gäddisregattan ställs in för tredje året i rad på grund av för få anmälningar.

1991

Eskadern utgörs av 79 båtar och medlemmarna är 237.

1992

För första gången någonsin måste man ställa in årsfesten på grund av för få anmälningar.

1993

Man anskaffar en ny pontonbrygga då den gamla slitit sig under en vinterstorm och skadats.

Medlemmarna gräver ner elkablar.

1994

Det gamla förrådet på klubbholmen byts ut mot ett nytt.

Dessutom muddrar man vid holmen för att slippa bottenkänning.

1995

Det första seglarlägret hålls på Lilla Skratten veckan efter midsommar. Ett antal engagerade medlemmar är ledare för 16 lägerdeltagare.

En ny flytbrygga med landgång anskaffas till klubbholmen och på hamnplan sätts nya skåp upp.

1996

Seglarläger och äventyrsvecka kommer igen även detta år.

I hamnen repareras bryggor och det gamla klubbhuset riktas upp. Dessutom kämpar medlemmarna med underhålls- och förbättringsarbeten precis som alla andra år.

En kappseglingsskommitté bildas under hösten för att gjuta nytt liv i sällskapets kappseglande.

1997

Med syftet att förbättra kontakterna mellan SSG:s kvinnliga medlemmar initieras tjejevksamheten med segling och social samvaro i olika former.

Slipvagnarna renoveras och målas och klubbhuset får nytt golv.

På Skratten installeras braskamin och man målar om.

Seglarlägret har kommit för att stanna.

1998

Den aktiva kappseglingsskommittén återupplivar Pokalseglingen med gott resultat.

Till Lilla Skratten kan man bege sig både till en välbesökt midsommarfest och en för året lyckad adventsresa med snö, tomte, Lucia och klappar. Dessutom är glöggträffen i hamnen på nyårsaftons eftermiddag en nyhet.

Man konstaterar att det vikande medlemstalet vänt uppåt och det är fler båtar som sliptas.

Nu är det också nästan lika många träbåtar som plastbåtar, 21–22. SSG har en bemannad monter på båtmässan ”Allt för sjön”.

1999

Antalet båtar som deltar i sällskapets kappseglingar ökar stadigt glädjande nog. Det är nu fler träbåtar än plast, 24–20.

Mastkransbryggan pålas om och klubbhusen både i Gäddviken och på Skratten målas om.

En ny form av samvaro är seniorträffarna för mångåriga medlemmar. Medlemsutskicket utökas och får det fyndiga namnet Gäddviket.

2000

Ännu mer social samvaro kan utvecklas då kappseglingskommittén anordnar två pubaftnar, ett inslag som också får en fortsättning.

Kappseglingskommittén går på kurs och vässar kunskaperna inför 2001 års jubileumsregatta.

Kappseglingsledare blir en ny post i styrelsen.

Gäddvikarna får slita under flera arbetspass för att bila bort den gamla vändskivan, gjuta ny brunn och sedan passa in en ny vändskiva. Rejält med grus läggs ut på delar av hamnplan.

Det gamla klubbhuset får under sommaren en välbehövlig invändig målning och upprustning.

På klubbholmen byggs en veranda till klubbhuset.

Seglarlägrets 17 barn tas om hand av ledare som nu varit på Seglarförbundets kurs.

I det nya årtusendet seglar SSG ut i rymden och får en egen hemsida till medlemmarnas nytta och nöje.



Spettar hjul gör Kjell Gårdeler, Micke Sandberg, Rune Matsson och Janne Garnum. Det är Siv Johansson som målar om klubbhuset.

2001

Sällskapet firar sina 90 år med en välarrangerad regatta på Lilla Skratten den 25–26 augusti.

55 båtar startar i fem klasser.

Till jubiléet framställs också en påkostad årsbok.

En beklaglig händelse under året är olyckan vid uppdragningen då två båtar välter och tre medlemmar skadas och får föras till sjukhus.

Vid årets adventsfärd till Lilla Skratten möts de 45 deltagarna av ett välförsett julbord i det uppvärmda klubbhuset.

Detta år är båtantalet 100 och medlemmarna är 272.

2002

Gäddisregattan blir även detta år en succé och SSG kan motta Stockholms Seglarförbunds utmärkelse ”Årets arrangör”. Motiveringen lyder: SSG har under året visat att det finns en tillväxt inom seglingsidrotten i Stockholm. SSG har efter trettio år kommit tillbaka som arrangör av kappseglingar och arrangerade den 24–25 augusti Gäddisregattan som samlade ca 50 kölbåtar. Seglarlägret lockar inte mindre än 32 deltagare som får segla både Optimist, Triss och Avanti.

Adventskryssningen till klubbholmen får denna gång dubbleras på grund av det stora intresset.

Nya säkerhetsrutiner för sjösättning och upptagning utarbetas och nya bestämmelser för pallning av båtarna likaså.

Förbättringar sker av byggnaderna i hamnen och på Skratten blir mycket förnyat och förbättrat.

2003

SSG befäster sin plats som en av de mest aktiva klubbarna i distriktet tack vare kappseglingskommitténs energi och ambitioner. Boo fyr–Lilla Skratten sätter nytt deltagarrekorde med 30 båtar. Gäddkräftan den 9 augusti var en ny segling för inbjudna M22:or med 13 båtar i fem tävlingar.

Hamnen har fått två nya pontonbryggor om 55 meter som skall ersätta de gamla och flytbryggor har byggts och bogserats ut också till Lilla Skratten. En styrpulpetbåt köps in för att användas vid klubbens olika verksamheter.

2004

I Gäddviken börjar Nacka kommun bygga en gångväg i slänten ovanför hamnen, vilket innebär förändringar för klubbens traditionstyngda trappor. Vägen skall vara klar sommaren 2005. På Lilla Skratten är aktiviteten hög som vanligt och en höjdpunkt är invigningen av bastun efter seglingen Boo fyr–Lilla Skratten.



Seglarlägret firar tioårsjubileum med fest och återsamling av barn och ledare från alla år.

2005

Två eskadrar genomförs under sommaren. Den ena har som mål att segla till Trosa medan den andra har vidare vyer och under två veckor kryssar till Estland och åter.

Den öppna kappseglingen, Gäddisregattan, äger rum under helgen 20–21 augusti och får som tidigare mycket beröm. Sällskapets M22-seglare är framgångsrika på olika banor och erövrar guld och silver i M22-SM samt M22-pokalen. Kristina Lundevall är den andra kvinnan någonsin i svensk seglingshistoria, som vinner SM-seglingsguld i mix.

2006

Tio tjejer från Gäddis byter under en vecka Stockholms skärgård mot Kroatiens.

På Lilla Skratten störs vinterfriden då fem gäddvikare firar nyår på ön.

2007

Januari månads vattenstånd är ett av de högsta i klubbens historia och en stor del av hamnplanen läggs under vatten.

Juniorverksamheten är inte bara sommarens läger. Under vintern läser åtta junior kursen för förarbevis och fem blir seglarinstruktörer.

2008

Sällskapet får sin första kvinnliga ordförande.

Samtliga båtar sjösätts på en dag tack vare effektivt arbete och förbättrade rutiner.

Ett nytt mastställ byggs på mastkransbryggan vilket underlättar hanteringen och ger bättre tillgänglighet. Seglarlägrets flotta utökas med köpet av några R2,4:or.

Tjejverksamheten arrangerar en helgresa till Gotska Sandön i september.

2009

Den sista av de nya flytbryggorna kan monteras och läggas på plats samtidigt som isen lägger sig i Gäddvikens inre del. Två av fem belysningsstolpar sätts upp på pontonbryggorna och gamla bryggpålar dras under Ove Ehns ledning upp av medlemmarna under några arbetsdagar.

Erik Persson, M22-133 *Gum*, tar under M22-SM på Utö hem guld till SSG Paketseglingen återupplivas med Le Mans-start, två varv runt Fjäderholmarna och mål i Gäddis.

2010

Sällskapet eskader omfattar 88 båtar och antalet medlemmar är 283.

Rivning av de gamla bryggorna och uppdragning av pålar fortsätter i februari. Det nya brygglandskapet förändrar utsikten från hamnplan. Under sensommaren påbörjas utbyggnaden av elanläggningen med nya elcentraler, armatur och kablar.

Försök med solcellsdriven bryggbelysning blir ingen succé.

En jubileumskommitté bildas för att planera och förbereda sällskapet 100-årsjubileum 2011.

Övanstående nedslag Segelsällskapet Gäddvikens historia är i huvudsak hämtade ur årens verksamhetsberättelser. Deras innehåll speglar i viss mån aktiviteten i sällskapet. De tidiga berättelserna liksom det senaste årtiondets lämnar utförliga redogörelser för vad som skett, medan perioder däremellan kan vara mer eller mindre magert beskrivna.

Detta är naturligtvis bara ett begränsat urval som markerar några viktiga händelser. För att läsa mer om kappseglingar och arbete i klubben får man gå till SSG:s arkiv som är omfattande och innehållsrikt och kan ge den historiskt intresserade mycket. Artiklar i äldre årsböcker och jubileumsböckerna 1986 och 2001 samt på senare år medlemsbladet Gäddviket berättar också mer om olika händelser och verksamheter under de hundra åren.

Thomas Skalm, arkivarie

Henry Johansson



När Henry och Siv Johansson hade bildat familj ville de komma ut på sjön igen:

– Det var Siv som sa att nu måste vi skaffa oss en båt och det blev en Särklasskrussare byggd efter The Universal Rule, säger Henry.

Det var 1963 och Henry och Siv blev medlemmar i SSG. Att det blev Gäddviken berodde på att han hade varit delägare i en båt, en Skärgårds 22:a som 1954 hade legat i Gäddviken.

Året efter att de blev medlemmar efterträdde Henry Åke Sahlberg som klubbmästare och sedan dess har han även hunnit vara sekreterare, vice ordförande, ordförande och ordförande i valberedningen.

– Sekreterare var nog det jag tyckte var roligast att vara. Då kunde man allting och kände varena medlem. Flickorna, Eva och Gunilla, brukade hjälpa till med utskicken. Sandra Sander på Sandfjärdsgatan, tyckte de var en särskilt rolig adress att skicka till.

Det var på vårarna under vårrustningen som de verkliga gäddvikserfarenheterna kom fram:

– Gäddisandan är för mig generositeten, att hjälpa varandra och det är erfarenhet och tradition. Då på 60-talet när vi blev medlemmar, var det många arbetare i klubben. Det var svetsare, mekaniker, snickare, målare. De hade en yrkeskunskap, som de delade med sig av om man betedde sig sjyst.

En person som symboliserade gäddisandan, var enligt Henry ”Mister Gäddviken” Ewald Englund. Under många år var han en respekterad hamnfogde:

– Han var slagfärdig och kunde som ingen annan med tre väl valda ord tysta de hundratals åsikter som blommade upp under sjösättningar och upptagningar. Han var dessutom en skicklig seglare. När jag kom med i klubben seglade han den nerriggade 40:an *Tajfun*.

Ewald var plattsättare och under en bilfärd pekade han på Sofia Folksskola och med sin underfundiga humor sa han, ”Här är Sofia University, här har jag legat och studerat”.

I verkligheten var det en sexårig grundskola och knappt det som han hade gått för när Andra världskriget kom blev det så ont om mat att han skickades ut på landet för att kunna äta sig mätt. Trots det var han, enligt Henry, osedvanligt välformulerad och skrev bra.

Enligt gamla gäddvikare brukade OS-simmaren Arne Borg träningssimma i Gäddviken under 1920-talet. På den tiden var det bättre vatten än nu. Under

första världskriget köpte gulaschredare gamla fartyg som efter kriget skickades in i viken. Det är de vraken som ligger i viken. Ett skymtar utanför pissoaren, det man brukar fastna i med bojkaret och ett som ligger vid mastkransbryggan.

– När sen så kallade Österleden skulle byggas (den blev sedan aldrig av), mätte man djupet i viken och det konstaterades att lerlagret var 30 meter djupt. Med tanke på att det en gång i tiden var en farled mellan Kvarnholmen och Nackalandet in i Mälaren, spekulerade man i om det kunde ligga gamla vikingaskepp bevarade i gyttjan, berättar Henry.

– Men att undersöka detta trodde man skulle bli för dyrbart. Fram till 30-talet var motorbåtar tillåtna i klubben men ordförande Klas Eriksson och Gunnar Åkesson genomdrev att endast segelbåtar skulle tas upp med undantag av Gäddvikens följbåt, *Gäddis*.

– Jag tror att det handlade om att det brukade vara svårt för motorbåtsägarna och seglarna att enas om sjösättningstid.

Henry är en av de tre upphovsmännen till Gäddisoperan och sångtexterna som de författade till kända melodier är den allra största delen av SSG:s sångskatt. Igenkänningsfaktorn är hög, inte mycket har förändrats. (Vi kan läsa mer om operatillkomsten längre fram). Henry värnar också om Gäddvikens inte helt oomstridda konstskatter, som Harry Björkvists *Sinbad sjöfarare* och Charles Quittnères målningar av havsgudens härjningar i klubbhuset. De satt ursprungligen i gamla klubbhuset, inne i verktygsrummet, som var det gamla styrelserummet.

– Det var nästan heligt när jag kom med i klubben. Målningarna var gjorda direkt på masonitväggarna. Vi skar ut målningarna och ramade in dem. I slänten där bakom klubbhuset låg Evert Taube en tidig morgon eller om det var en sen natt, efter en sillsexa och skrev sin dikt om Gäddviken på baksidan av en kallelse till allmänt arbete. Jag har en kopia på den här någonstans, säger Henry.

Evert Taubes hyllning till Gäddviken, skaldad i slänten bakom klubbhuset efter en väl använd natt:

*Jag har slipat min yxa och filat min såg
och beaktat min plikt den jag gör
och vårt klubbhus mig leker så glatt uti båg
jag blir Gäddvikare tills jag dör
ja med spikar, med hammare, hovtång och såg
skall jag kämpa för Gäddis i dag
och när stugan står färdig vid Gäddvikens våg
kommer Gäddvikens klubb att må bra*

Ove Ehn



Ove Ehns pappa, Harry, hade en tio meter lång motorbåt registrerad i SSG:

– Det var ofta vi bogserade hem tio båtar från Skratten till Gäddis. På den tiden hade ju segelbåtarna inga motorer. Vi brukade vara med på kappseglingarna som startfartyg.

– När jag var 12 år ville jag ha en mössa med gäddismärket och då blev jag medlem. Olle Heinz var ordförande då. Efter att jag hade varit till sjöss i slutet av 50-talet gästade jag under Lidingö Runt på Ewald Englundss Skärgårds 40:a *Taijun*, berättar Ove Ehn över en kopp kaffe vid köksbordet på Storholmen vid Lidingö.

Är det någon särskild händelse som du minns?

– När jag var liten var vi ofta på Skratten. Jag lekte med några stenar i vattenbrynet och hittade en järnklump. ”Rör dig inte!”, skrek min pappa och tog den och kastade ut den i vattnet. Han var dyngsur av svett när han vände sig om. Det var en granat. Det kommer jag aldrig att glömma.

1969 skaffade han sig en Mälard 22 som först låg på Sättra och sen på Bullandö. 1973 kom den upp i Gäddviken. Numer är det Topasen Camelia som ligger på hamnplan. Den har han byggt själv:

– Jag började med tre fat plast och 6 rullar väv. Egentligen ville jag och min fru Ingalill ha en Safir eller Smaragd men de var för dyra.

Han har varit slipbas och revisor i SSG och de senaste 20 åren har han lärt upp en och annan hamnfogde och vice hamnfogde men förmodligen är det som hamnfogde som Ove har gjort mest väsen av sig:

– 1976 började jag som hamnfogde. Jag ändrade en hel del och kan väl ryta till ibland. Det har jag också fått en del skit för.

Men vad är Gäddisandan?

– Man hjälper till och man får hjälp. Vi gör ju allt tillsammans. Gäddis är inget varv där man bara tar upp sin båt, jobbar på den och skiter i allt annat. På Gäddviken har jag och min fru fått många goda vänner och bekanta.

Är det någon gäddvikare som har gjort särskilt stort intryck på dig?

– För mig var Gunnar ”Mubben” Andersson, en förebild. Han var en riktig Gäddvikare, en skicklig seglare och hamnfogde. Men han hade humör. En Gäddisregatta seglade Nutten och min morsa Inez bättre än Mubben. Då blev han så förbannad att han inte gick iland.

Johnne Svensson



Det är inte många dagar som Johnnes cykel med den karaktäristiska blå backen på pakethållaren inte passerar på väg ner mot hamnplan. Han har alltid bott på Söder inom cykelavstånd till Gäddviken.

– För mig fungerar klubben som en livlina. Den har varit min fasta punkt här i livet sedan jag var i tjugooårsåldern och jag tänker vara kvar här tills jag inte längre klarar av trapporna ner till hamnplan. Med den nya cykelvägen kan jag nog plussa på fem år, säger han belåtet.

Men för den som tar trappvägen över berget ner mot båtarna pekar en av Johnne tillverkad skylt, med bokstäverna SSG i grönt och en pil, ut den rätta vägen.

– Nu med motorvägen är det inte längre så men tidigare var det lugnt och stilla när man kom ner till båten och för mig som jobbade med ljud var det som att komma ner till en underbar fridfull dal.

Men allt var inte bättre förr. Rester av styrelsens pampvälde levde kvar när Johnne blev medlem i mitten av 50-talet. Andra sommaren, han 22 år gammal och just hemkommen från Suez, där han hade tjänstgjort som FN-soldat, då blev han inkallad till styrelsen.

– Jag beordrades att infinna mig i det stora läskiga styrelserummet för att få mig en åthutning. Charlie Eriksson var ordförande och det hade kommit till styrelsens kännedom att jag och min kompis Björne hade tjuvplockat jordgubbar på Lökaö. Till saken hörde att jag just den dagen skulle upp på scen i Karlaplans radiostudio för att intervjuas om mitt FN-uppdrag. Sveriges Radio bjöd på taxi till Gäddis och tillbaka för att jag skulle hinna göra intervjun, som gjordes men klipptes bort.

(Johnne berättar mer om ”sitt” Gäddis i texten som följer)

Till hamnfogdarnas lov

Lite Gäddisnostalgi från en som varit med drygt halvvägs, sedan 1955, alltså 55 år:

Då, i Gäddis båtbestånd, över 60 båtar, mest smala skärgårdskryssare, 22:or, 30:or, 40:or, några 6:or, Eddes 7:a, kanotsektionen samt von Bahr´s trimaran. Givetvis bara trä, 80 centimeter mellan båtarna på land.

Klubben regerades av typiska seglarcharmörer: Esse, Edde, Klasse, Harry, Gunnar Å, Ewe, Charlie, Corwén, Jeanne och Åke S med Nutten. Klubben ägde en liten motorbåt, *Carolina*, vilken rustades och brukades av Skrattens tillsynsman Ewald Corwén Englund. Han tröttnade så småningom, blev



Den legendariske och välformulerade hamnfogden Ewald "Corwén" Englund till vänster. Till höger Corwén och Greven.

legendarisk hamnfogde och seglade ånyo, nu med fina 40:an *Taijun*.

Då fanns endast två bilägare, ordförande Viktor "Charlie" Eriksson, samt hamnfogden Gunnar "Mubben" Andersson, vilken körde ett så kallat "korsstånd".

De flesta medlemmarna bodde fortfarande på Söder, några cyklade, annars fanns Saltsjökvärns blåa trådbussar, vilka utgick från ödetomten Götgatan–Folkungagatan, där sedermera Hotell Malmen byggdes.

Vid allmänna arbeten eller liknande stannade chauffören naturligtvis alltid vid trapproten. SSG:s granne på den tiden på den västra sidan var ett yrkesvarv med verkstäder, samt ett långt tak längs berget med presenningar som portar. Taket rasade någon vinter, det hela blev sedan Svindersviks BK.

Österut, ingenmansland innan Finnboda BK blev dittflyttad av Finnboda varf på andra sidan. Öster därom, superfosfatfabrik med stor kran som spred tunt gult pulver på våra däck vid ostlig vind. Fosfaten utrymdes en vinter, SSG tilläts hämta inredningsvirke, vilket vi släpade på isen många vändor och arbetsdagar. Därefter, Konsums kafferosteri, vilket nu lämnade tunt brunt pulver på våra däck. Numera, Dramaten/Operan, vilka ännu förefaller ganska

rena, däremot, längst in i viken, diverse skeppsvrak och ibland läckande oljeupplag. Vid minst två tillfällen lyckades vi erhålla ersättning för nedkletade vattenlinjer med någon hundralapp/båt.

Nostalgi: När man kom upp på trappkrönet lämnade man stadsbruset bakom sig och trädde ned i en ljuvlig tyst dal med näktergal, koltrastar. En oförglömlig afton, efter avslutad sillsexa eller dylikt, Lalle Fürsts trumpettapto ekade i viken. Det besvarades plötsligt av annan trumpetare i Gula villan tvärs över. Snyggt! Idag är det tvärtom, på trappkrönet möter motorvägen med dån och damm. Trapporna har undertecknad varit med om tre ombyggnader av. Den tredje, från tidigt 80-tal, omkonstruerad av arkitekten/kappseglaren Stickan Blomqvist och utförd under ledning av hamnfogdarna Per Nilsson och Lasse Andersson, håller fortfarande. Anders Hellströmmer var också med som trappbyggare.

Hamnen

Då slipspåret tidigare hade en dragning närmare berget och vår hamnplan var smalare och långa stävar på Esses jätte-A 22:a *Flamingo*, diverse 6:or m.m. försvårade passagen, använde många den lilla stigen från sista trappavsatsen och som mynnade i en liten trappa från taket på slipboden ner mot vändskivan.

Egentligen var det ganska jobbiga tider. Det fanns ingen som helst el de första åren. Man kraftsade omkring i kölsvinet med fotogenlampa, sopborste och skyffel vid invändiga skrapjobb. Tunga mörka presenningar! Jag saknade faktiskt mest dammsugare.

Med tiden skaffade vi eget elverk. En stor diesel som stod och dundrade vissa timmar lördag-söndag. Vi grävde ned elkablar i backen. Vilken lyx! Glödlampor, dammsugare och till och med slipmaskin! Åren gick, dieseln brann. Vi grävde igen, långt, och fick riktig el.

En liten sötvattensbrunn hade vi också, ungefär under *Artemis* stäv (på land). Den stängdes för säkerhets skull av, minns ej hur, då en drunknad råtta hittades. Hoppa försiktigt Inge D! Vi grävde igen och nu fick vi riktigt färskvatten. Hamnfogde Ove Ehn ledde utläggning av vattenledning på vikens botten. I gamla, på vintern iskalla klubbhuset, nuvarande verkstaden, frades alltid sjösättning, sillsexa och dylikt. Nuvarande verktygsrummet var styrelserum och köket var så kallat damrum, där ”Miss Gäddviken”, Nutten, som egentligen hette Signe Sahlberg med flera huserade. Styrelserummet med sitt stora skrivbord fick användas som lunchrum vid alla vinterbryggjobb. Kamin, tio gubbar med termosar och mackor och nästan alla rökte, blev tät/tight! Gick väl åt mer värmande drycker för att inte frysa häcken av oss vid festerna.

Hur många gånger har Gäddisvisan ekat upp bland trämasterna, som alltid



Hamnfogde Bosse Willén, paus under arbetet med vändskivan, assisterad av Kim Murisoja, Jim Bruno och Anders Strömberg.

huserat där i taket?

En tisdagskväll efter en glad sjösättning åkte Åke och Nutten Sahlberg av någon anledning hem med en tidigare buss. De ringde från närmaste telefon i stan, ”Dold polisrazzia vid Henriksdalsviadukten. Någon hade tjallat? Alla dåvarande SSG-bilister lämnade den natten bilen kvar...

Fogdarna

Långt före dagens pigga M22-gång hade Gäddis ett glatt och livligt 5:a-gång. Bland annat firades sillunch inför varje Lidingö Runtstart på stora bryggbiten utanför gamla klubbhuset.

Vårt nuvarande utmärkta klubbhus tillkom 1973 under ledning av dåvarande hamnfogde Hasse Widgren, vilken på typiskt gäddismanér mangat/myglat delar av kåken, en kasserad barack, från sitt jobb på Hässelby värmekraftverk. Nya klubbhuset ersatte en äldre segeltork, modifierad lada med mycket glesa plankväggar, byggd vinkelrätt ut från stranden. Den fungerade utmärkt och var mycket behövlig för att slippa jordslag i våra bomullssegel. På platsen innanför torken (vårt nuvarande klubbhus) drogs mindre båtar och segelkanoter av på Gäddis berömda såpade rännor, Den omtalade trimaranen drogs på rullar på en ramp bakom torken. Torkens inre del/gavel bestod av en mindre snickarbod.

Uppdragningarna gick väl som idag på sista helgen före 15 oktober, då båtförsäkringsbolagens sjörisk gick ut. Det var ganska tufft för päsättarna att med benkraft sittande på vagnen hålla ut skroven, enär dagens kölutputtare ännu ej var konstruerad. Undertecknad vet, var tillsammans med Stickan B päsättare ett tjugotal år. Knäna darrade på uppdragningskvällen. De så kallade avdragsbåtarna ställdes nedanför spåret längs hela stranden bort mot torken, då rälsen hade en dragning närmare berget, samt på gamla klubbhussidan dragbåtar både över spåret och nedanför. Alltså före vårt eleganta stickspårs tid. Stickspår, rälsflyttning skedde tidigt 90-tal under ledning av fogdarna Nisse Fergell och Ove Ehn. Det ”riktiga” jobbet vid uppdragningarna tidigare var alltså dragbåtarna med våra såpade rännor. De var tunga, inoljade med spillolja. ”Fyra man i rännorna – på med slodan - tio man i tamparna - resten stötta mot Stockholm - häng på stäven!”, Mubbens, Corwéns, Oves röster ekar nog ständigt inom gamla gäddvikare.

Sjösättningar skedde tisdags- och fredagskvällar, man ville ju inte förstöra en helg. Vid minst fem klara yachter meddelades hamnfogden, varje båtägare hade två medhjälpare - alltså minst 15 man. Ganska smidigt, fungerade då bra. Vi kunde hålla på i flera veckor, mer beroende av väder, isar än av almanackan. På den gamla goda tiden saknades broms på slipspelet. ”I med skiten” skrek alltid Rune Anered. Vagnen accade och vi mötte Norra Östersjön med ett härligt plask!



Ännu har ingen försökt ändra på vår fina och trevliga sillsexa. Tack! En tradition Gäddis nog är ganska ensam om. Toan har på min tid alltid stått på samma plats, men är väl närsomhelst på väg nedför slänten. Den moderniserades sedermera, så skittunnetömning för nya medlemmar förefaller som passerat. Dåvarande pissmojen stod på de stockar man fortfarande ser intill flaggstången, vilken för övrigt är en urvuxen folkbåtsmast, donerad av Gunnar Bergqvist, vid bryggfästet. Mojen utbyttes mot vår tjugiga motorbod med inbyggd urinoar, som nu börjar rosta, konstruerad och byggd av en annan legendarisk hamnfogde, Rune Anered. Denne duktige smed jobbade tillsammans med Björne Bruno, vilken naturligtvis även han blev hamnfogde i SSG och även i Svindersviks BK. Anered skapade även vårt stora fina bojkar samt ett antal måttbeställda, lätta och fina rövinterställningar åt många medlemmar. Bojkaret, som även det började rosta, fick en grundlig plastrenovering härom året av en då blivande hamnfogde, Lasse Samuelsson.

Våra fantastiska hamnfogdar! Bland andra på sin tid Bengt Ottosson, vilken bytte ut gamla klassiska mastkranen, tre stående stockar, mot vår nya moderna. I senare tid göts vändskivegropen om under ledning av Bosse Willén, vilken även ligger bakom de nuvarande fantastiska pontonbryggorna, utförda i samarbete med medlemmen, och dessutom hamnfogde i Finnboda BK, Lennart Kastell. Min första hamnfogde, gäddischarmören Mubben, jobbade på dåvarande Vasabolaget, ett företag som sysslade med byggkranar och fönsterarbeten. Företaget fick, troligen omedvetet, hålla med diverse virke till en ombyggnad av mastkransbryggan. Ingen kunde stämma upp ”I den härliga vårsolens glans...” på sillsexorna bättre och högre än Mubben. Han var även en ivrig kappseglare, först med 22:an, *Lis-Marie*, sedermera med 5:an med samma namn. På ålderns höst fick han allt sämre syn, har aldrig sett så tjocka glasögon, men tillsammans med sin gast: Acek Dahlman, vilken såg som en hök, men då starkt drabbad av demens, fortsatte paret att fira kappseglingstriumfer. Trots att Acek, ibland stående på bryggan framför 5:an med en ryggsäck på axeln, ej vara säker på om de skulle ut eller just kommit i hamn.

”Till hamnfogdarnas lov” - här några nämnda, vill jag dessutom nämna Erik ”Jerker” Forsberg, en riktig gäddiseldsjäl. Han blev ”bara” kassör men ensam, på eget initiativ, på egen fritid konstruerade och byggde han våra utmärkta stora skåp bakom klubbhuset. Gäddisanda! Han seglade P28:a, oceanustrustad, tung. Peppades en gång ställa upp i Boo fyr med kappseglingräven *Kurre* Winblad som rorsman. De kom tvåa i P28-klassen (två startande) cirka tre timmar efter undertecknad före detta P28:a seglare.

av **Johnne Svensson**

Lasse Salomonsson



Det är fyrtio år sedan Lasse Salomonsson blev gäddvikare med A22 nummer 102, *Hide*, som byggdes 1922. Han köpte den för sina studiemedel. Numer och sedan många år tillbaka är det den gäddisgröna Sveakryssaren, *Mathilda*, han seglar och kappseglar tillsammans med sin fru Gun eller på egen hand med den självslående focken men kappseglandet är inte begränsat till SSG:s kappseglingar:

– Även om jag är ensam på fjärden kappseglar jag alltid och det är bara att erkänna att jag tycker det är vansinnigt roligt. Seglandet är en totalupplevelse för alla sinnen. Man fattar en oerhörd massa beslut över tiden, säger Lasse medan han står under täckställningen och målar däckets i en vitaktig färg.

Han tycks ha läget på den egna båten under kontroll, liksom arbetet som hamnfogde, som han sköter sedan några år. Sällan har arbetet på hamnplan varit så välstrukturerat som nu. Det är bara någon vecka kvar till sjösättning.

Att han hamnade i Gäddviken och hans stora intresse för båtar och segling har i högsta grad med hans pappa, Karl Salomonsson, att göra. Han kallades i gäddiskretsar Greven och var en kappseglare av stora mått. 1923 blev han meddragen i klubben av vännen Ewald Englund. Då seglade de kanot. En tur gjorde de ut till snobbarna i Saltsjöbaden iklädda färgfläckade arbetskläder. Kanske var det då smeknamnen Greven och Corwén kom till.

– Min pappa hade en nästan otäck känsla för hur man behandlar en båt, säger Lasse (mer om detta finns att läsa i texten som följer).

Lasses båtintresse ledde fram till jobbet som båtkonstruktör. Han utbildade sig på Tekniska högskolan med maskinteknisk inriktning. Med tiden kom han att bli teknisk chef för marinens båtar och ubåtar.

– Man försökte få till en så bra konstruktion som möjligt och kanske lyckades man få folk att jobba åt samma håll. Men det nyttigaste jag har lärt mig, om segling och båtdesign, det har jag lärt mig av min pappa. Som seglare var han strävt vassare än jag. Jag tror att det handlar om ens sinnen, en känsla för acceleration och rörelse och hjärnans helt fantastiska förmåga att lagra information.

Men när han var liten tyckte han inte om att vara på sjön:

– Då hade vi en åländsk sköteka. Det var först i femårsåldern som jag började gilla det men det lyckades jag inte kläcka ur mig och pappa sålde båten. Jag började bygga modellbåtar i stället. När jag var i tolvårsåldern byggde pappa om en gammal eka till segelbåt och då kajkade jag omkring utanför Tyresö–Brevik, där vi hade sommarställe.

– Gäddviken är en båtklubb i ordets rätta bemärkelse, en liten klubb med

stor gemenskap. Båtarnas storlek begränsas av upptagningsmöjligheterna. Alla har ungefär samma förutsättningar. Man gör saker och ting gemensamt - jobbar, seglar och festar ihop på ett opretentiöst sätt. Gäddisandan uppstår när rätt blandning människor samsas.

Sista seglatsen

1982 var *Mathilda*, vår gröna Svea, ”nästan färdigbyggd” som det brukar heta i självbyggarkretsar. Min pappa tyckte det var hög tid för en lite längre seglats, med honom själv som rorsman kanske man skulle tillägga. Hans naturliga plats ombord var vid pinn, annars blev han allmänt vilsen och lite kinkig. Eftersom *Mathildas* rorsmansbänk i prima hondurasmahogny var skänkt av hans gamle seglarpolare Dolly så var det ju lämpligt att han följde med, tyckte pappa.

Min pappa, som kallades Greven, började segla kanot i SSG 1923, hitlockad av sin äldre skolkamrat Corwén (Ewald Englund). 1931 gjorde Corwén, Greven, Kalle Liljestrand och Ture Johansson en seglats med de två kanoterna *Skum II* och *Citronil* till Reval, nuvarande Tallinn, i Estland. Några år senare byggde Greven och Kalle var sin ruffad segelkanot i ett skjul intill gamla klubbhuset i SSG hamn. På ett foto taget vid byggnationen kan man se systrarna Svensson, Elna och Ebba, från Skellefteå, som efter några år kom att bli fru Liljestrand och fru Salomonson. Ebba var något mer svärflörtad än sin äldre syster så det tog några år extra för Greven men sedan fick familjen sin första ankarplats på Bondegatan 22 (Info för bönder: Stockholm Söder).

Dolly, som egentligen hette Bertil Holmberg, tillhörde även han kanotgänget i Gäddis och bodde hela sitt liv på Bondegatan 94. Det blev så att han tog hand om sina föräldrar, äldrevården hade inte kommit så långt på den tiden. Hans söderdialekt var intakt sedan barnsben, när han talade *med* Sonen sa han Lasse, när han talade *om* Sonen sa han kvantingen. Greven och Dolly hade utpräglade rr och ö istället för e till skillnad från Corwén som istället höll sig med ett ee långt upp i näsan. Dollys yrke var proffsgast. Han seglade på flera av de berömda större R-yachtarna. På dessa båtar krävde ägaren ordning och reda och finish på båt och utrustning. Gastarna lagade frukost, lunch, middag och nattvickning i förpiken på båtarna. Ville man något från salongen så ringde man på en klocka. Då klättrade gästen upp på däck från förpiken, akterut ned i sittbrunnen och gick in i salongen för att ta emot beställning.

När Greven skaffade sin R-6:a såg Dolly alltid till att båten var nytvättad och utvädrad innan seglats. På våren slipades oregonpinedäcket i Gäddis men lackades av Dolly och Greven vid en kobbe i ytterskärgården för att man skulle

slippa damm. Under torktiden på ett par dagar tältade man på kobben.

Dolly var atlet, frisksportare och gentleman. Han brukade promenera de två och en halv milen till Ebbas och Grevens sommarställe i Tyresö Brevik och hade då alltid en blomma eller chokladkaka till Ebba. Sista veckan i juli 1982 promenerade han ut till Tyresö Brevik i kraftig kavaj, flanellskjorta, rutig keps och en liten ryggsäck med det allra nödvändigaste, inklusive chokladkakan till Ebba. Greven, Dolly och Sonen skulle göra en femdagars skärgårdssegling. Ebba förmanade seglarna att ”vara rädda om sig”. De båda 74-åriga konfirmanderna sade att det skulle de vara.

I en frisk gråkulen nordost gick *Mathilda* över Gränöfjärden till Smådalarö där stäven vändes mot Ornö och en stadig länsbog tog vid. Snart var man ute på Mysingen. Utö passerade raskt och vid Nättarö uppstod två bekanta fenomen. Sjön började bygga upp och Greven behövde kaffe. Sonens erfarenhet av Grevens kaffevanor till sjöss hade resulterat i ett kardanupphängt fotogenkök i *Mathilda*. En tidigare segling till Finland i en Avanti, en sexmeters öppen segelbåt, med återkommande inslag av kaffekokning till sjöss med ett stormkök i knät, hade satt sina spår i honom. Sonen kokade nu kaffe och bredde mackor i pentryt som skulle bli hans huvudsakliga tillhåll under denna resa. Då och då tittade han upp för att kolla läget och såg att ynglingarna hade riktmärke mot Studsviks höga byggnader, dom kunde sina leder. Men vänta nu - byggnader fanns ju inte när Greven och Dolly gjorde sina seglingar! Upp i brunn och kolla sjökort. *Mathilda* dansade fram för plattläns i runt sju knop och runt om båten stack det upp små kobbar och stenar. Efter några kallsvetiga ögonblick upptäckte sonen att det faktiskt fanns en rädda norr om Lacka där man kunde gå om man tog sikte på Studsvik och då fanns det ju liksom ingen anledning att hetsa upp sig...

Gupafjärden, Sävsundet och Tvären passerades och nu ansåg de båda ynglingarna att de hade gjort sig förtjänta av middag. Alltså seglade man in och förtöjde i Västra Stendörren. Sonen lagade middag. Dolly beslog segel och städade upp i största allmänhet. Greven släppte motvilligt pinn och hjälpte till, men bara inom en radie på cirka två meter från rorsmansbänken. Efter middagen med den lilla klara och åtföljande kvällskaffe tog man en promenad för att sedan gå och tvätta och knyta sig.

Sonen vaknade klockan sex nästa morgon av en munter konversation i sittbrunnen. Dolly, en talgoxe och Greven, som för säkerhets skull hade satt sig på rorsmansbänken, väntade på frukost. Frukosten aväts ganska snabbt, här skulle seglas. Sonen diskade, Dolly städade och Greven matade talgoxen. Man satte segel och det var dags att vända stäven mot ost i en mycket svag nordlig vind under en solig himmel. Naturligtvis tog man vägen bland stenarna vid Lacka men genom ett diplomatiskt navigerande av Sonen undvek man ett

besök på torra firman. I den svaga vinden hade sedan Sonen gott om tid att laga och servera lunch med den lilla klara samt kaffe. Så småningom närmade man sig den tilltänkta natthamnen Ankarudden som skyttade längst in i viken bakom ett smalt staket av prickar innanför vilka det liksom är tänkt att båtar skall gå. Då det var pinkryss in i viken gjorde Sonen en ansats att göra klar utombordsmotorn men hejdades genast.

– Vafan menas med ångbåt!? Det är klart att det skall seglas in, prickar är bara för ryssar och veklingar! Om, mot förmodan, någon sten skulle dyka upp kunde ju Sonen finnavigera från fören, det var ju så klart vatten. Sagt och gjort, det kryssades och girades för ett antal oförmodade stenar, ibland något för sent men det var inget som bekymrade de två vikingarna. Däremot åldrades Sonen något på vägen in.

Sonen vaknade nästa morgon klockan sex av en munter konversation i sittbrunnen. Greven och Dolly väntade på frukost. En frisk och kulen ostlig vind svepte in i hamnen. Frukosten avåts mycket snabbt, här skulle seglas. Sonen diskade, Dolly städade och eftersom ingen talgoxe var så korkad att den skulle komma på tanken att sätta sig i en blåsig sittbrunn för att bli matad så hjälpte även Greven till i trakterna av rorsmansbänken.

Den ostliga vinden tillät en sträckbog mellan staketen men sedan var det kryss med kortslag ända ut till Eldbrandskår och St. Klubben. Dolly uttryckte



Greven vid pinn och Dolly i sin kavaj, Sonen rumsterar förmodligen om i ruffen.

sitt gillande av winscharna som underlättade arbetet med kryssfocken. Han blev inte ens svettig och kunde ha på sig sin rutiga kavaj. Förr var inte winschar så vanliga på skärgårdskryssare och R-yachter.

– Ärr det inte kallt, sa Dolly när Nåttarö hade passerats.

– Jo, fy fan, sa Greven och tittade på Sonen.

Tystnad. Vid Utö började det igen:

– Det var fan vad det var kallt, sa Greven och tittade stint på Sonen som började tycka att det var ett jäkla tjat för att komma från ett par vikingar som seglat runt Östersjön i segelkanot med en vevgrammofon som tyngsta packning.

Dolly tittade nu på Greven. Greven såg besvärad ut. Här hade han försökt uppfostra sin avkomma efter bästa förmåga men inte lyckats förmedla det mest elementära, hur man uppför sig i civiliserat sällskap. Dolly, som den gentleman han var, ville inte onödigtvis genera Greven mer utan vände sig till Sonen med ett vänligt:

– Det liggerr en litörr i min väska.

Sonen var kanske inte helt färdigutbildad men han var inte dum. Snabbt hade två fyllda glas hittat hemmahamn. Det rädde nu en god stämning ombord. Greven och Dolly bestämde att Sandhamn skulle vara en lämplig natthamn. Sonen skulle tillfälligt befrias från de hushållsnära tjänsterna då middagen avsågs avnjutas på Sandhamns värdshus. Efter en kort kryss vid Mörtö Bunsö kunde man sträcka på Nämdös ostsida ut mot Bullerö. Det är ju lite grusigt i dessa krokare. Greven ville nu vårda sin avkommas franska nerver och Sonen tilläts titta i sjökortet. Det eliminerade dessutom risken för att Sonen skulle få för sig att vilja segla.

På Brandfjärden rullade Östersjön in med full kraft. *Mathilda* gjorde god fart på bidevind men tog ibland över sig brytande sjö som dränkte sittbrunnen. Detta föranledde Dolly att vika upp kragen på sin kavaj som var märkligt opåverkad av blötan. Sonen hade regnställ och Greven hade faktiskt tagit på sig en regnjacka vilket var lite lyxigt, han satt ju i lä av Sonen. Greven och Dolly enades om att *Mathilda* skötte sig bra i jämförelse med Grevens gamla båtar, nästan lika bra som långfärdskanoten *Skum V* men bättre än sexan *Skum VI*.

Ett sjöpiskat Trovill rundades och *Mathilda* galopperade in för öppna skot mot Sandhamn. Tilläggnigen gjordes naturligtvis för segel och väckte viss uppmärksamhet. Greven hade känsla för att hantera båtar. Fullt ställ in i hamnen, lova, i med kroken, ned med töjen och sedan gled fyra ton Svea in för att stanna av sig självt sådär en halv meter från bryggan. Dollys uppenbarelse på bryggan satte effektivt stopp för eventuella kommentarer från förståsigpåarna.

Värdshuset stod på programmet och nu klädde man upp sig. Dolly lät

kepsen vara kvar ombord men behöll kavajen utanpå en ny flanellskjorta. Greven behöll sin vegamössa på men halade oväntat fram en kavaj och ny skjorta. Sandhamns värdshus hade många matgäster men det fanns ett fönsterbord ledigt och de Östersjögungade seglarna satte sig förväntansfullt och beställde sill och snaps till att börja med. Stämningen var god, man hade klämt en och annan distans och Greven och Dolly enades om att dagens segling var non plus ultra - fantastisk, fritt översatt. Sill, bröd och öl kom in och man började äta så smått. Efter en stund började samtalet mattas och Grevens blick skvallrade om att hans humör kunde slå om, och det kunde det göra snabbt. Dollys buskiga ögonbryn började anta en v-form, något som ytterst sällan inträffade. Dolly var lugnet själv, stormar, slagregn - inget kunde få honom ur fattningen. Nu verkade Dolly stå inför ett problem som var större än alla naturkatastrofer tillsammans. Sonen anade oråd och insåg vad som måste göras.

Här gör vi nu ett avbrott för en kortare fysiologisk betraktelse. Vissa personer kan tala och sjunga högt utan att skrika. Man samlar luft i magen som sedan, när man talar eller sjunger, liksom blåser ut och fyller ett rum. Fenomenet kallas magstöd.

Dolly hade magstöd. Mycket magstöd. Heltäckningsmattan började röra sig under flanellskjortan och innan Greven hade hunnit bli förbannad och Sonen kallat på servitris så brast det:

– JO, FRÖKEN!!!

Det blev tyst i värdshuset. Det enda som hördes var hur servitrisen med dödsförakt kämpade sig fram i motvinden i riktning mot Dolly och med skälvande röst kom det:

– Ja?

– NUBBEN, sade Dolly vänligt och ögonbrynnens v-form var nu knappt synlig.

Resten av middagen förflöt utan mankemang. Dollys ögonbryn stod under konstant bevakning av en servitris som, när hon anade skuggan av ett v, med blixstens hastighet var framme och frågade om det fick lov att vara något mera. Det fick det flera gånger. Sonen trodde att hon skulle bli en bra navigatör.

Sonen vaknade nästa morgon klockan sex av en munter konversation i sittbrunnen. Greven och Dolly väntade på frukost. Ingen talgoxe. Sonen gick till bageriet och inhandlade bröd bakat av infödingar. Frukosten fick ta mer tid idag då en sydvästlig bris skulle ge *Mathilda* en bra gång till Lilla Skratten. När Sonen hade diskat och Dolly städad så promenerade man mot en lagom skyddad strand för helkropprensning. Sedan styrdes stegen mot Pilots gamla hus i närheten av lotsstationen. Pilot hette egentligen N L Olsson, förnamnen verkar helt bortglömda. Han var SSG-ordförande under en lång följd av år

under 30-talet fram till 1941 och lät bygga en stor blekingeeka 1936 som fick namnet *Pilot*. Båt och skeppare hade alltså samma namn. Pilot ynglade av sig och hans söner hade sommarställen på Nämdö och Möja. En dotterdotter tog sig artistnamnet Elenor Bodel och blev schlagersångerska under några år, om nu någon kommer ihåg det. Här stänger vi kuriosaaavdelningen och återvänder till hamnen.

Tidig eftermiddag hissades segel och stäven vändes västerut mot Kanholmsfjärden som bjöd på en halv vind. Vid Sollenkroka serverades kaffe och mackor men denna gång avnjöts inte detta livets goda med samma lugn som tidigare då seglingen nu krävde mer koncentration. Kursen blev mer västlig och det skotades hem för bidevind. Leden in förbi Gällnö och Grinda kan vara lite lurig i en sydväst då det är lätt att hamna i lä bakom öar eller missa var man kan hämta höjd. Detta var Grevens och Dollys hemmaplan trots att de ansåg leden enbart vara en transportsträcka mot ytterskärgården, Baltikum och Finland. Dolly satt i lä och jobbade konstant med fockskotet. Grevens blick var hela tiden vänd mot lovart utom när han trimmade storen med skotet i handen. Pricken vid Gällnö port togs i en vid båge runt de båtar som låg och skvalpade i lä av ön. Konversationen ombord flöt på, antalet goda historier var oändligt. Dock inte ett ord om seglingen och trimningen, det verkade gå automatiskt efter alla år i segelkanoter, skärgårdskryssare och R-yachter.

På kvällen angjordes Lilla Skratten. Det klarnade på och middagen intogs på berget vid klubbhuset med den fantastiska utsikt i en strålande kvällssol som klubbholmen kan erbjuda. Kvällen blev sen med kaffe nedanför startpaviljongen i en vacker solnedgång. Det var som om man ville njuta av denna stund så länge som möjligt.

Sonen vaknade nästa morgon klockan sju. Det var tyst och tomt i båten. Greven och Dolly satt på bryggan och småpratade och verkade njuta av den soliga och vackra morgonen. Detta var sista dagen på denna seglats, nu skulle man segla in till Gäddis och man hade ingen brådska. Frukosten intogs i sittbrunnen, därefter vidtog sedvanlig diskning och städning. Dagen till ära hade de båda vikingarna bestämt sig för att bada, det måste man ju när man kommer till klubbholmen.

Förmiddagen förflöt med en rundvandring på holmen. Greven och Sonen hade varit här ute med Corwén och hans *Taijun* på 60-talet men för Dolly var det första gången på 40 år och han kände inte riktigt igen sig. Dolly hade aldrig sett klubbhuset som kom till i början på 40-talet. I SSG:s årsbok 1939 finns en skiss på klubbhuset tillsammans med en artikel om finansieringen med 800 kronor.

Dolly konstaterade förvånat att bryggorna mot Stora Skratten, där segelkanoterna brukade ligga, var borta. Detta hade flera orsaker.

Landhöjningen under 40 år är inte försumbar och svallen från Finlandstrafiken gör att det inte längre är en skyddad förtöjningsplats. Kanoterna då? På 40-talet förde kanotsektionen en tynande tillvaro. Kanotsektionens niomannastyrelse med Corwén, Corwinnan och Greven i spetsen, där ingen seglade kanot, styrde 1944 med lagom fast hand över en eskader på hela tre segelkanoter och fyra paddelkanoter.

Slutligen sattes segel i en solig sjöbris som ökade efterhand. Färden gick naturligtvis genom Predikstolen och sedan bar det av mot Stegesund. Greven höll kurs mot styrbordssidan av inloppet vilket Sonen tyckte var omdömesgillt, man kunde ju få möte med en Waxholmsbåt när man girar babord i den smala leden i sundet. Mathilda når inloppet i en mäktig slör - och går rakt fram! Sonen ser den stora grundklacken på babordssidan och hinner med den rosslande inandning som föregår ett hysteriskt skrik innan Dolly säger bekymrat med blicken mot den farled som nu trafikeras av alla fritidsbåtar utom *Mathilda*:

– Jag förstår inte att de törs gå den där leden, man kan ju få möte med en Waxholmsbåt. Greven nickade instämmande medan Mathilda forsade fram nära styrbordslandet och Sonen försökte återhämta sig från chocken och samla ihop nervtrådarna. Det kröp senare fram att förr fanns en skutled här och Greven visste var den gick.

Eftermiddagskaffet intogs på Halvkakan. Nyckelviken passerades. Nycklis hade varit natthamn för segelkanoterna när det blåste dåligt, man slutade jobba på lördagen vid fyratiden så det gällde att hinna ner till Gäddis innan vinden dog ut för då fick man paddla. Det blev allt tystare i båten. Det hade varit en upplevelse för Sonen att få segla med Greven och Dolly. Trots att det var länge sedan satt takterna i och orken var det inget fel på. Kanske reaktionsförmågan hade börjat avta men den komparerades av stor rutin. Tiden rår man dock inte på och den går obönhörligt framåt. Kanske Greven och Dolly anade att detta kanske skulle bli deras sista seglats tillsammans. Framför en solnedgång som började tona i rött avtecknade sig Stockholms siluett när *Mathilda* slörade in mot Gäddviken. Det började skymma.

av **Lasse Salomonsson**

Kappsegling 2001-2010

2001

Kappseglingskommittén får en ordinarie styrelsepost, första kappseglingsledare: Joel Karlsson

Boo fyr – L:a Skratten, 2 juni

22 startande yachter

1:a SK55-22 *Sonja*, Rune Sjöström (SSG)

Extrainsatt banseglings, Övningskötet, 3 juni
med tre delseglingar som träning inför Gäddisregattan i augusti
Resultat:

LYS: 1: a Sveakryssare S-3378 *Mathilda II*, Lars Salomonsson (SSG)

M22: 1: a M22-133 *Gum*, Erik Persson (SSG)

Gäddisregattans jubileumsregatta SSG 90 år, 25-26 augusti
Seglingsledare Bertil Zethreus och tävlingsledare Joel Karlsson
55 båtar, varav 28 Gäddvikare

5 starter per segling

Dimma och stiltje på morgonen, lättar vid lunchtid, starterna kommer igång två timmar sent.

Tre seglingar planerade men bara två hinner genomföras. På söndagen Höstdistansen.

Totalvinnare Rune Lagerkvist i IF

200 personer på L:a Skratten

Middag, orkester, fyrverkeri, partytält

Pråm istället för bryggor

2002

Boo fyr – L:a Skratten, 1 juni

28 startande

Vinnare SK30 *Ellen III*, Patrik Stenberg (SSG)



Utsedd till årets arrangör av Stockholms Seglarförbund

“SSG har under året visat att det finns en tillväxt inom seglingsidrotten i Stockholm. SSG har efter trettio år kommit tillbaka som arrangör av kappseglingar och arrangerade den 24-25 augusti Gäddisregattan som samlade cirka 50 kölbåtar”.

Gäddisregattan, 24-25 augusti

46 båtar, klockrena seglingar tack vare seglingsledare Bertil Zethreus och tävlingsledare Joel Karlsson

Totalsegrare Janis Straume i Mumm 36 BTH Bygg
Regattamiddag igen under presenning, liveband, präm

2003

Boo fyr – L:a Skratten, 7 juni

31 startande

Vinnare SK55-22 *Sonja*, Rune Sjöström (SSG)

Övningsköret, bansegling, 8 juni

Vinnare LYS: Express S-329 *Aftonbladet*, Per Pettersson (SSG)

Vinnare M22-85 *Solett*, Stefan Hultgren (SSG)

Gäddkraftan för M22:or, 9:e augusti

Fem korta seglingar under en dag

13 st kom till start. Största startfältet förutom SM detta år

Vinnare M22-36 *Chans*, Gunnar Lindstrand (SSG)

Gäddisregattan, 23-24 augusti

Sponsring: CA sponsrar med två nya flytbryggor till regattan

Startfält om 45 båtar. Tävlingsledare Mikael Forslund och seglingsledare Mats Byström

Totalsegrare Nisse Virving (SSK) i NF-138 *Borta med vinden*

På tredje plats kom bästa gäddisbåt Expressen *Tung VIII*, Björn Gustavsson

SM-M22

Av arton startande var hela 7 st från SSG

Segrare M22-40 *Camilla* med Lasse Köhler (KÄBS) vid rodet och
gäddisgastarna Mikael och Niklas Forslund.

På andra plats kom Stefan Hultgren i M22-85 *Solett* (visserligen seglade han för
NYSS, men han är ju Gäddvikare också)

Tredje placeringen intogs av en ”ren” Gäddisbåt, M22-88 *Colibri*, Kristina
Lundevall med gast Patrik Stenberg.

2004

Boo fyr – L:a Skratten, 29 maj

23 startande

1:a Rubin 7, *Särinner*, Andreas Hamrin (SSG)

Övningsköret bansegling, 30 maj

13 anmälda

LYS-vinnare Per Pettersson i Expressen *Aftonbladet* (SSG)

M22-vinnare Joakim Rodebäck (TRASS)

Gäddkraftan för M22:or, 14:e augusti

9 deltagare

Vinnare Joakim Rodebäck (TRASS)

2:a Gunnar Lindstrand i M22-36 *Chans*

3:a Kristina Lundevall i M22-88 *Colibri*

Gäddisregattan, 21-22 augusti

38 båtar anmälda

Vinnare Yngve Carlsten, IF-1742, *Tyra* (ÅBS)

Tvåa kom Kristina Lundevall (SSG), M22-88 *Colibri*

M22-SM

Tio M22:or från Gäddis bidrog till att SM-statusen behölls

Bästa Gäddisbåt, M22-88 *Colibri* med Kristina Lundevall och Patrik Stenberg tog brons.

2005

Boo fyr – L:a Skratten, 4 juni

25 startande

Vinnare Joakim Rodebäck (TRASS) i M30-105 *Feber*, en gammal gäddisbåt

2:a Rune Sjöström (SSG) med SK55-22 *Sonja*

Jocke vann med minsta möjliga marginal, högst en decimeter.

Gäddisregattan, 20-21 augusti

36 kölbåtar anmälda samt 9 E-kanot

Vinnare kölbåt LYS: M22-40 *Camilla*, Niklas Forslund (SSG)

Vinnare E-kanot: Lennart Klein, S-196 (KANSS)

2006

Boo fyr – L:a Skratten, 3 juni

19 kom till start

Vinnare Joakim Rodebäck (TRASS) i M30-105 *Feber*

2:a Bertil Johansson (SSG) med Hanse 341 *Tindra*

Gäddisregattan, 19-20 augusti

35 båtar anmälda

Vinnare Staffan Larsson (VIBK), X-79 60 *Natalie*

Bästa gäddisbåt, M22-36 *Chans*, Gunnar Lindstrand (SSG), 4:a

2007

Boo fyr – L:a Skratten, 2 juni

20 kom till start

Vinnare Joakim Rodebäck (TRASS) i M30-105 *Feber*.

Två minuter efter på andra plats kom Viktor Karlén (SSG) med SK30-150 *Inga-*

Britt

Gäddisregattan, 18-19 augusti

36 båtar anmälda, varav 5 E-kanoter

1:a Sveakryssare S-3378 *Mathilda II*, Lars Salomonsson (SSG)

Bryggorna höll på att blåsa bort.

Blynäsvikens BK och QSS genomför sina klubbmästerskap under regattan.

M22-SM, Nyköping

Guldet bärgas av Kristina Lundevall, M22-88 *Colibri*, besättning Patrik Stenberg och Sven-Håkan Lundevall.

Hon är den 2:a tjejen som vinner SM i mixade klasser någonsin i Sveriges seglarhistoria.

Hon vinner med serien 1, 1, 1, 6, 1, 2, 1. (6:an räknas bort). Oerhört imponerande.

Genom att Gäddis är den klubb som har flest M22:or i Sverige så har vi bidragit till att M22-klubben får ett hedersomnämmande ”för sitt långvariga och lyckade arbete med att behålla SM-status för den enda rena träbåtsklassen. Det är en av de få klasserna där närmare 20 % av båtbeståndet kappseglar regelbundet”. Av de 20 % som regelbundet kappseglar ligger 50 % i Gäddis.

2008

Boo fyr – L:a Skratten, 7 juni

15 kom till start

1:a Sveakryssare S-3378 *Mathilda II*, Lars Salomonsson (SSG)

Lasse snittade 4,77 knop och kom i mål en halvtimme före tvåan

Gäddisregattan, 16-17 augusti

48 båtar anmälda

1:a M22-36 *Chans*, Gunnar Lindstrand efter en hård strid mot Nordiska Folkbåten, S-1346 *Slow Motion* (2:a), spakad av Lasse Köhler (KÄBS).

Tre banseglingar på lördagen och en distanssegling på söndagen roddades av endast fem funktionärer på vattnet.

Blynäsvikens BK och QSS genomför sina klubbmästerskap under regattan.

M22 SM, Ekoln

6 startande från SSG





M22-88 *Colibri*, Kristina Lundevall seglade hem en silvermedalj.

2009

Boo fyr – L:a Skratten, 30 maj

15 båtar kom och segrade gjorde M22-40 *Camilla* med Niklas Forslund (SSG)

Banan kortades till Stavnäs för att vinden var nästintill obefintlig.

Gäddisregattan, 22-23 augusti

41 båtar anmälda

Vinnare X99-134 *Taxfree* med Johan Andersson (TÄBK)

Bästa gäddisbåt kom på 6:e plats, Erik Persson, M22-133 *Gun*

Blynäsvikens BK och QSS genomför sina klubbmästerskap under regattan.

Paketseglingen, 12:e september

Återupptas efter många år i dvala

“En gammal tradition som jag tror försvann från SSG:s meny 1984. Jag har hört att det är en GYS (Gäddis LYS – LYS-tal med ackumulerat handikapp +/- beroende på föregående års placering...) kappsegling med Le Mans- & Jaktstart från klubbhuset med två varv runt Fjäderholmarna i valfri riktning.

Ryktet säger att paketet som varje kapten bibringar prisbordet skall ha ett värde motsvarande en Vino Tinto (nu är ju detta rävgift sedan en längre tid bortstädat från Bolagets hyllor, så vi får hitta ett nytt mått – det enda som går under benämningen Vino Tinto idag är spanska El Copero nr 22667 för 49: - vilket ju kan vara lämpligt). Regattamiddagen sägs ha bestått av ärtsoppa och punsch och seglingsaktiviteten lär ha avslutats med en damrodd...” //Mikael Forslund

Nio båtar ställer upp i denna annorlunda kappsegling
1:a Sveakryssare S-3378 *Mathilda II*, Lars Salomonsson (SSG)

M22-SM, Utö
Stort deltagande från SSG, 9 st
Erik Persson, M22-133 *Gun*, tar hem guld till SSG
Kristina Lundevall placerar sig på en fjärde plats

2010

Boo fyr – L:a Skratten, 29 maj
Viktor Karlin (SSG) seglar hem segern i SK30-150 *Inga-Britt*

Gäddisregattan, 14-15 augusti
14 båtar anmälda
Vinnare Jonas Pettersson i Minitonnaren *Skalet* (VSS)
Bästa Gäddisbåt, Sveakryssare S-3378 *Mathilda II*, Lars Salomonsson hamnar på 7:e plats

Paketsseglingen, 2 oktober
Erik Persson, M22-133 *Gun*, vinner

M22-SM i Trosa
Deltagande från SSG, 6 st
Stefan Gylleby bästa gäddvikare i M22-93 *Isa*, kom på 6:e plats
Tätt följd av Forslund i M22 40 *Camilla* på 7:e

Mats Byström, kappseglingsledare



5:a-epoken i SS Gäddviken

Internationella 5:m klubben bildades av ett gäng entusiastiska 5:a seglare från Gäddis. Vi tyckte inte att vi skulle ”raca” omkring och alltid komma sist på grund av den gamla förlegade NL- regeln, när vi i stället kunde komma först och segla efter 5:a regeln! Sagt och gjort. Vi skrev ned en agenda, som vi förde med oss i båtarna och som vi räckte över till andra 5:a seglare. När vi fått ihop ett tillräckligt antal entusiaster kallade vi till möte på Sjöfartshotellet i november 1969. Mötet var välfyllt och alla tyckte som vi. Efter mat och dryck var alla välmående och 5:m klubben bildad. Den första styrelsen blev ego ordförande, 5/ S-1, kassör Gunnar André 5/ S-50 och den kanske viktigaste sysslän, klubbmästare Kjell Åstradsson 5/S-24.

5:a medlemmar i Gäddis:

Undertecknad 5/S-1, Olle Jansson 5/S-10, Kjelle Åstradsson 5/S-24, Stefan Nehlmark 5/S-34 och S-60, bröderna Hallman 5/S-48, Stig Andersson 5/S-49, Gunnar André 5/S-50, Benne Magnusson 5/S-54 samt sonen Niklas (samma båt) flera år senare. Anita Kollerbauer 5/S-59, Gunnar Andersson 5/S-78, några år senare Sven Holm, Pelle Lindström 5/S-92, Tomas Borg ”Prästfan” 5/S-105, ”Prästfans” kusin Lennart Pettersson vars nummer jag glömt, samt ytterligare några.

Oldtimers:

De två äldsta 5:a seglarna i Gäddis, Mubben och Akke, båda 70- plussare hade det inte så lätt på ålderns höst. Mubben såg dåligt och Akke hörde dåligt. Men de kompletterade varandra ganska bra under segling. Men med minnet var det sämre. En dag när jag kom ner till Gäddis gick Akke och vankade på bryggan. ”Tjena Akke, läget?” ”Vi skall ut och segla, Mubben och jag”, sa Akke. Men ingen Mubbe kom. Så efter en stund ringde jag till Mubben och berättade att Akke gick och väntade på honom. ”Va!?” sa Mubben, ”Det är i morgon vi skall segla”.

Kongobjörne:

Världens bästa 5:a gast, Björne från Afrika. Han var uppvuxen och fostrad av svenska missionärer i mörkaste Afrika. Han talande bland annat swahili. Björn seglade med mig i Sverige under studietiden. Han var sparsam och fattig. Pengar hade vi konstant ont om men Kongobjörne, han visste hur man överlevde! Är man uppväxt med primuskök och ökensand, låg havet med dess läckerheter öppet. Innan vi ”bingade” in på kvällarna simmade han ut nätet och på morgonen till frukost blev jag serverad hårt bröd med nystekt abborre, en verklig delikatess. Men allt är inte guld som simmar! En gång fick han upp en femkilos gädda. I Kongo kastar man inte bort mat! Så det blev gäddfärs på alla dess bredder följande vecka. Som tröst sa Björne att spriten tar bättre före än efter maten, så det blev ofta en Castello, à kr.3,50 före havsmenyn!

Sillfrukost:

På banan var det alltid trångt och många båtar i vägen! Men även på land kunde det köra ihopsig. På vår tid sjösatte vi på tisdag- och fredagskvällar, påmastning lördag och Lidingö Runt på söndag! Dessutom hade vi sillfrukost klockan 07.00 på bryggan i Gäddis. Frukosten var i form av knytis. Stickan kom med varma, färska plugg, Bettan med tre sorters sill, Ulla med gräslöken, Pelle med bröd och smör, Svenne med ost och skepparna med brännvinet. Klockan 08.00 var det loss föröver och alla var tända till tusen! En gång fick undertecknad målskottet. Vid inseglingen till Gäddis ropade Roffe Stenius från bryggan: ”Hur gick det?” Jag svarade, ”HÖRDE DU INTE SKOTTET”!



vid kölbulten, Kurre Winblad

Segling, pinnbröd och Lilla Skratten

Grattis, klubben fyller 100 år! Mycket har hänt under dom här åren, klubben har utvecklats något enormt senaste åren, speciellt ungdomsverksamheten. Vi går nu in på det 17:e året och vi utvecklar hela tiden. De är ju vår framtid, dom som skall ta över. Självtog jag över ansvaret för verksamheten 2005 efter Bibbi och Bertil Zettraeus. Min ambition var från början att bredda och utöka seglingen för våra ungdomar, tanken var att till exempel träffas och segla en gång i veckan, men redan här stötte man på patrull. Nere i Gäddis funkar det ju inte så bra att segla, för i det här avseendet är vi ju en s.k. ”dikesklubb”, långt att ta oss ut till seglingsbart vatten och väl där har vi ju stora farleden in och ut från stan. Vad gör vi? Jag kontaktade Viggan eftersom jag bodde i närheten och lade fram min idé för dom, kanske starta någon form av samarbete. Dom har ju bra vatten och jollar som vi kanske kunde hyra för en billig penning och segla en dag i veckan när dom inte seglade. Jag fick till svar att det bara var att anmäla sig och bli medlem i klubben så skulle allt ordna sig, men det var ju inte det som var tanken, vi vill ju ha vår egen verksamhet med egna ledare.

Detta tog jag sedan upp på den stora ”Träffen” som äger rum ute på Bosön varje år i november, där ledare från alla ungdomsvänliga klubbar runt om i Sverige deltar med seminarier och workshops. Det arrangeras av Svenska Seglarförbundet och där deltar också Stockholms Seglarförbund. Jag lade till och med ett förslag på ett seglarcentrum på Riddarfjärden där man kunde prata med till exempel Volvo, Ericsson om sponsring av jollar och bryggor samt övrigt material. Sen kunde förbundet ha sina ledare på plats och ungdomar kunde ta tunnelbanan in till stan och segla där.

Jodå det lät ju bra men njäe..... men idag finns det 3 segelcentrum, Värmdö jolleseglare, Viggbyholm samt KSSS Saltsjöbaden.

Fast rätt snart insåg vi att det inte fanns intresse eller tillräckligt med ledare för denna verksamhet så vi beslöt att vi satsar allt på lägerveckan och gör den så bra som möjligt samt att vi stöttar dom som vill ut och kappsegla på olika tävlingar.

Vi har tagit fram en läroplan som vi använder och utvecklar hela tiden dels för att komma ihåg vad som gäller från år till år och dels för att man i god tid kan planera sin vecka ute på Skratten.

Vid sidan om seglingen har vi satsat på samarbetsövningar för ungdomarna samt att vi skall trycka mycket på klubbkänsla och kamratskap i sann Gäddisanda, självklart lär vi dom lägervisan också. Vi bygger verksamheten på Seglarförbundets märkesindelning med Brons-, Silver- och Guldmärkestagning.

Under åren har vi provat många olika aktiviteter och varianter, framför allt för dom äldre, som till exempel skutsegling under en vecka, vilket var roligt tyckte väl alla men lite väl segt, ingen action alltså. Efter ett par år samlade vi alla äldre och ställde frågan vad dom skulle vilja få ut av lägerveckan och svaret blev att visst är det kul att kappsegla men bäst var nog om man kunde segla ut med ett par kompisar utan vuxna och klara sig själv. Efter det skapade vi ett nytt märke ”Platina”, dels för att ungarna är så duktiga att dom tog sina märken för fort och med tanke på våra intervjuer så behövde vi börja med navigation och sjövätt lite tidigare och så skapade vi en så kallad försäkran om att har man gått på lägret och tagit alla märken så vet vi och alla föräldrar att ungdomarna skulle klara sig utmärkt ute på sjön själva.

Det är det vi utvecklat med Stene Brunos IF som vi tacksamt får låna. Ungdomarna får själva lägga ut en rutt och bunkra mat i köket med hjälp från kökspersonalen. Sen ska dom besöka natur- och gästhamn och dom skall även bunkra en gång under veckan dom är ute. Dom skall även rapportera in till lägret varje kväll till lägerelden med koordinaterna på var dom är och så får vi andra försöka lista ut var dom är. Givetvis har vi en följebåt med men bara för övervakning samt stöd i deras utflykt.

Detta är en utmärkt morot för dom yngre som vet att en dag är det min tur att segla iväg. I följebåten finns en vuxen ledare samt en ungdomsledare, vilket nästan är roligt att alla (dom senaste 5 åren i alla fall) överåriga barn som



tagit alla märken och blir för gamla att delta vill komma tillbaka som ledare. Dom vill så gärna tillbaka till Lilla Skratten och träffa alla gamla kompisar. Så vi skickar dom på lite kurser genom förbundet sen kommer dom tillbaka och får en äldre ledare vid sin sida och jobbar tillsammans med sin grupp under veckan, dom gör det med bravur, sen med tiden får dom ju kanske arbete och då är det ju lite svårare att ställa upp, men så är ju livets gång. Kolla bara på Amanda Ålund vilken tjej, hon har sånt engagemang i allt hon gör och det är inte lite, förutom att hon har en barngrupp så är hon ansvarig för samarbetsövningarna på kvällarna, hon är tävlingsledare på våra tävlingar, hon är ansvarig för priserna, där fantasin aldrig sinar, förra året var det små pins som man kunde få som små extrapriser om man gjort något bra för en kompis eller på banan, i år hade hon och Christin plockat kottar och sprejat dom i guldfärg som dom sen delade ut till olika förtjänta deltagare. Dom var mycket uppskattade.

Med alla aktiviteter från väckning 7.30 till lägerelden 21.00 så blir man hungrig, så det går åt mycket mat och det har ju framför allt Sussi Hallberg utvecklat tillsammans med Lena Olsson, tänk er själva ute på Skratten - frukost, lunch, mellanmål, middag och pinnbröd till lägerelden, som det



senaste året med 33 ungdomar och ett 20-tal ledare varje dag - här krävs det logistik. Sussi har gått igenom alla maträtter och utvärderat med barnen och gjort om alla recept, räknat ut mängder och gjort inköpslistor veckor i förväg. Bara inköpen kräver ju lite eftertanke och det som vi beställer delas upp på 2 leveranser ut till Resarö brygga och allt måste ju även komma i rätt ordning. Sen skall ju det smaka bra också vilket det gör, suverän mat tycker alla. Mycket hembakat matbröd, bullar, kokoskakor med mera mums.

En annan tung bit är ju materialet, jag menar jollar och följbåtar. Idag äger vi sex trissjollar och tre minitolvor eller 2,4m som dom heter. Resten, ett 10-tal optimister, några Flipprar, Askeladdar eller vad vi behöver just den säsongen lånar vi tack vare Tor Hedvall från Näsbyviken och Göran Svensson genom sjöscouterna som tur är. Förr om åren fick vi hyra båtar. Sen har vi Gäddisekan, Gäddismotorbåten samt en gummijolle utan motor men den kommer att köpas in i år. Resten av följbåtarna ställer ledare upp med, sina egna gummibåtar. Från -09 så har vi gjort så att vi har en båtansvarig på land under lägret, Tor Hedvall, som hela tiden har jour iland och lagar båtar, fixar bommar och roder eller vad det nu är. För vårt båtbestånd är eftersatt så det måste meckas hela tiden. Han plaster och lagar och måste snabbt kunna hjälpa någon som kommer in med något trasigt. Det här ligger det också mycket logistik runt, det skall packas, hämtas, bogseras ut, för att en vecka senare inventeras, packas, bogseras hem, jobb, jobb, jobb.

Detta skulle ju inte gå utan alla ledare, unga som gamla, jag tycker att vi har fått fram ett jättebra team där alla ställer upp överallt hela tiden. Ett önskemål som vi genomfört, är egen tid, eftersom det är ganska intensivt med aktiviteter hela tiden blir det lite jobbigt.

Förutom att man har hand om en barngrupp på dagarna så har man säkert några kvällspass, det kan vara bastuvakt eller på onsdagskvällen när vi har vattenlekar med vattenskidor, ring, wakeboard eller kanotpaddling eller nattvakt som vi går varje kväll.

Ja ni förstår mycket är det och då har det kommit fram önskemål om lite egen tid så man bara kan få gå undan en stund och bara vila lite eller sköta "kontoret" på hemma plan. Allt schemaläggs nog så att det delas upp så lika som möjligt.

I övrigt så bygger vi ju om nästan hela ön, ut med elsystemet och sladdar, kollar oljan i elverket, upp med tälten för att sen rivas. Det ingår i första samarbetsövningen att barnen reser tälten tillsammans, fixa lägerelden, slå hamnplan och runt frukostbordet med slö lie, tömma jollelådan, flytta bryggan, bära upp allt från förrådet, alla har också uppgiften att kolla av att alla eventuella olycksrisker elimineras, ser man något åtgärdar vi det med en gång eller rapporterar till lägerchefen så att det fixas snarast.

Det var därför vi t.ex. rev den gamla bryggan som hade rasat, annars hade den blivit en spännande ”hopp plats”, som gjord för att göra sig illa. Vi byggde också en ny kortare bit som vi kallar ”blindtarmen”, tanken är att vi drar in den ena flytbryggan dit och ansluter, verkar finnas behov för att användas permanent.

Det är mycket släp och slit och det måste bli ändring på det så det blir enklare för dom som skall ta över, därför har det varit ett önskemål att bygga ut klubbhuset på baksidan med ett förråd på en 10-12 kvadratmeter. Tanken är att vi flyttar in kylar och frysar dit och ställer in alla extra stolar, bär upp allt material från förrådet som skall vara i köket, vi får ett trevligare klubbhus samt att det blir lättare när allt är plats från början vid alla evenemang framöver.

Önskemål finns också att vi drar ett fast elsystem i klubbhuset, med uttag och lampor så det är färdigt när man startar elverket.

En annan fast uppgift på lägret är ju väckningen som Dennis Redvall skött i alla år, han väcker även oss ledare, därför slipper han nattvakt, han är också ansvarig för att flaggan hissas varje morgon. Vidare skall det hämtas vatten och bensin i Vaxholm, nu känns det skönt att man kan delegera sånt till ungdomsledarna.



Som ni ser är det mycket att göra och allt detta skulle ju inte funka om vi inte var ett gäng med bra entusiastiska ledare som drar åt samma håll med utveckling och förenkling men det finns mycket kvar att göra.

Fast vore det inte för alla underbara och roliga barn som ju är grunden till detta så skulle det ju inte bli något. Ni kanske undrar varför vi håller på med det här?

Jo det är ju så roligt att hålla på med barn och se deras utveckling som seglare och kamrater, tänk när alla träffas i Vaxholm på måndag morgon, dom står där nervösa och vet ej vad som väntar, dom kanske inte känner någon och skall vara utan mamma och pappa en hel vecka.

Dom går ombord på taxibåten som för dom ut till Skratten där alla ledare tar emot, vi välkomnar dom och kör fallskärmen med namnpresentation, sen går vi till tälten och redan här börjar några prata med varann, dom skall ju resa tält ihop. Efter lite saft och bulle blir det gruppsamlingar där ledarna berättar vad dom ska få göra under veckan.

Efter lunch blir det samling på bryggan och vi börjar segla och dom stackars nybörjarna försöker förstå vad som händer. Första kvällen brukar bli lite ängsligt med hemlängtan för några men en del har redan glömt allt hemifrån. Redan dag två är nog alla mer eller mindre kompisar. Det är det här som är så häftigt att få följa dom, se nybörjarna efter två dagar segla omkring på sin halvvinde bana med armbågen uppe på relingen och sjunger på lägervisan: ”Seglarläger har vi haft, druckit mos och käkat saft.....” ”STYRBORD” hörs ute på banan ”PROTEST” från ett annat håll... Pang..... nedrans, en lättare kollision, snabbt in till Tor så fixar han problemet.

Solen skiner, det gör den alltid på Lilla Skratten, 18,7 grader i vattnet, pinnbröd, nya kompisar, fästingar, god mat och på torsdag är det kiosk, livet leker.

Avslutningen på lördagen när alla föräldrar kommer ut och barnen stolt får visa upp var dom bott, ätit, lärt sig i segling, vilka märken dom tagit och hur många guldkottar dom fått under veckan.

När man får uppleva allt detta så är det värt allt slit. Sen att någon gråter och inte vill åka hem ja då känns det som vi verkligen lyckats. Hoppas att vi håller igång många år framöver.

Stort Tack allihop, både ledare och barn!

av **Julle Karlsson**, Caplisa

Gun Nilsson



Det är dagen efter sjösättningen 2010 och det faller ett iskallt regn över hamnplan. Vi sätter oss inne i klubbhuset. Gun, som jag har beundrat sen jag var liten, hon i Tjejbåten och den nästintill ständiga sekreteraren, seglarlägerstartaren, långsegglaren och allt det där. Jag tänkte att hon skulle berätta för mig om sitt gäddisengagemang men det får jag dra ur henne med tång. Hon tycker inte att det är så mycket att snacka om.

När hon var i 25-årsåldern seglade hon med sin kille Örjan Tollbom.

Silvana, hette båten, en Drake, som från början hette Ormen Långe.

– Hon läckte jämt, silade Östersjön genom bordläggningen, så vi kallade henne Sil-vana.

De flyttade henne från Lidingö till Gäddviken i slutet av 60-talet.

– Det var jättekul att lära känna alla nya människor, Gösta Johansson, Nutten och Åke, Janne Jäberg och Ruben. Kappseglandet knöt ihop alla båtar.

– När Örjan och jag skilde oss fick jag bilen och han båten men 1978 ungefär köpte jag en ny båt med två tjejkompisar, Karin och Eva, en grön H-båt. På den tiden blev vi helt uttittade när vi kom seglande. Vi seglade ihop i fem år, tills jag fick barn och Karin fick lust att göra något annat, något estetiskt. Då sålde vi båten.

– Du skulle ha min holk till dina knoddar, sa Åke Sahlberg till mig när han började bli för trött och gammal för att segla.

Samma höst dog han och Gun köpte IF-båten. *Lillika*. Det är 16 år sedan.

– Jag brukar säga att Gäddis är mitt andra hem. Jag tycker det är jätteläckert, alla saker som vi gör tillsammans som man aldrig skulle göra annars, byta vändskiva, slå ner och dra upp pålar. Nu för tiden är det här jag träffar min son, Svante (som har sin Mälard 22 *Tallyho* tillsammans med Gabbe).

Så länge jag kan minnas har Gun varit klubbens sekreterare och som tjejbåtsägare har hon varit en stark förebild och inspirationskälla för mig och de andra tjejerna på Gäddis, ja, en hel drös killar också för den delen. Vem som initierade tjejverkamheten? Ja, Gun förstås. De senaste 20 åren har tjejerna i Gäddis kunnat njuta av soppmiddagar hemma i hennes kök. Till sopporerna har hon införskaffat en extra rymlig kastrull.

Det är hon som ligger bakom seglarlägret. Det drog hon igång tillsammans med Ruben Nilsson i början av 90-talet.

– Hjälpensamheten betyder mycket. Jag har nog fått mer än vad jag har givit och det är så tydligt att ensam inte är stark. Sen är tidlösheten speciell för den här klubben, som började med några arbetargrabbar från Söder och så håller det på, år efter år. Det har alltid blivit så att några har tagit ansvar, fört kunskaper vidare, kommit med nya idéer. Det är en varm och social samvaro

och roten till den är arbetsdagarna, det är då vi lär känna varandra och får saker utträttade men framför allt vad kul vi har haft!



På äventyr med Lillekan

Jag måste ha slumrat till en stund. Det var dumt att ta en sjösjuketablett, min allra första i livet. Man blir slö och loj, helt väck i skallen. Jag står på knä på durken i *Lillika*, huvudet lutar mot Stinas koj. Emellanåt när hårda vågor slår mot skrovet måste jag sträcka upp en arm och fånga upp gasolköket som är på väg ut i luften. Den lilla sprinten är alldeles för spjättig för att klara av de hårda sidovågorna. Eller också är hålet alldeles för stort. Sprinten hoppar ur, luckan fälls ner och gasolköket dansar ut. Det gäller att hålla emot. I mitt halvsovande tillstånd klarar jag i alla fall av det.

I sittbrunnen står Stina och Gun sammanbitna och låter sig översköljas av piskande regn och stormvågor. Kolsvart är det också. Nu gäller det att gilla läget! Och Lillika kämpar på i vindbyar upp till 16 m/sek. Med storsegel och lättvindsgenua uppe.

– Vill ni ha nåt att äta, ropar jag. Trots att hjärnan hänger på tvätt förstår jag att dom därute behöver peppas.

– Knäckebröd? Lite dricka? Det är vad jag förmår erbjuda i nuläget.

– Nä.

Hur blev det så här??

Det hade seglats eskader till Estland. Två storbåtar; *Espri* och *Gunpowder* och så vi damer Stina, Gun och jag i Gunsans IF, *Lillika*. Vi hade tillbringat 15 härliga dagar i estniska farvatten, cyklat kors och tvärs på öarna Ormsö, Ösel och Dagö, lojt badat i 24-gradigt vatten (ja inte Lennart på Gunpowder - han som hade sina rötter utanför Jokkmokk, ”för varmt”, tyckte han!). Vi hade lögat oss på Spa-anläggningar med vattenmassage och diverse undergörande behandlingar. Vi hade blivit delaktiga i ett iscensatt krigsskådespel på Haapsalus borg. Vi hade frossat i självplockade jordgubbar och grillat i grupp om kvällarna. Det kryllade av hemstickat och hemvirket varhelst vi kom. Kort sagt - en totalupplevelse för en rookie som jag.

Hela tiden hade Stina och Gunsan kryssat, navigerat och tagit ansvaret för seglatsen. Jag hängde bara med. Jag servade med mat, bistod vid ordergivning typ ”dra där”, ”sätt fast där” och så vidare. Ibland satt jag vid pinnen en stund.

Stina - hon har seglat hit och dit mellan Luleå och Stockholm hur många gånger som helst! Hon har färdats på långseglat med barn och barnbarn (småungar 3 och 6 år) i sin dåvarande Skärgårds 22:a! Hon har seglat i Karibien. När vi var tonåringar fick jag ibland hänga med på seglatser i Luleå skärgård med Stina och hennes tvillingssyrra. Havet - det är Stinas element!

Otaliga är de ungdomar som Stina och Gun fostrat på SSG:s seglarläger, förutom egna ungar och barnbarn. Gun var ju en av eldsjälarna som startade och byggde upp seglarlägren.

Gun! Å, vad glad jag är som fått lära känna Gun - denna entusiastiska dam, tillika ägare av *Lillika*. Med lätthet och utan till synes någon ansträngning alls har hon styrt sin båt och ofta tagit med sig sådana som jag, det vill säga, såna som vill mer än dom kan. Många är vi som fått hänga med Gunsan och hennes Lillika. I ett hemma-hos-reportage skulle de bägge beskrivas sålunda; Välkomnande, tillåtande och generösa!

Jag var alltså i trygga händer. Och i en mycket sjöduglig och stabil båt som i princip inte gick att tippa.

Hemfärden hade närmast sig. Väderleksutsikterna var lovande; 5–7 sekundmeter och nordostlig vind. Perfekt!

– Vi piper över från Dagö till Sandhamn på 24 timmar! förutspådde Berra på *Gunponder*.

Ja-happ! Här ligger man nu på knä i halvdvala. Havet vrålar. Jag kräks inte men jag vill inte vara med längre! Men att segla med *Lillika* förpliktigar. Inte skämma ut sig! *Lillika* som ägts av en legendar i segelklubben. Nutten hette hon visst? Nä skärp till dej för fanken! Ta nu fram sjökortet och GPS:en och försök vara behjälplig med navigationen! Stina och Gunsan har ju häcken full därute i stormvinden!

Som vi höll på och höll på! Men GPS:en visade att vi faktiskt närmade oss farleden till Sandhamn, trots att man inget såg. Och där, plötsligt, inomskärs, ”Rolling home, rolling home across the sea”, frisk sidvind, styrfart, uppehåll! På Skratten syntes rökpelaren från bastun. Allt var blött. Batteriet stod i vatten, gurkorna och tomaterna simmade i kölsvinet. Alla kläder blöta, inte ens en torr BH.

Men, så var det på *Gunponder* och *Esperi* också. Ingen hade klarat sig undan vatten, vind eller åsken. Alla hade tänjt på gränserna.

– Har du varit med om något liknande, Gun? undrade jag.

– Nä, blev svaret.

– Stina, du då?

– Aldrig, sa hon.

”Lillekan” då? Tror inte det!

Det är söndagen den 14 juli 2007. Solen gassar. Platt vatten. Bikini, solkeps och

solbrillor på. Mitt på Ålands hav mellan Mariehamn och Tjärven sitter Gun och jag och smågrinar. Vi snörvlar och småsnyftar. Stina har visst fått nåt skit i ögat också.

Ingen vind. *Lillika* rör sig knappt framåt alls. Vi var just i beråd att slå på motorn när Gun föreslog

– Det är ju Sommar på radion. Vi slår på och kollar vem det är idag! Programmet har redan kommit igång. En mild och vacker mansröst berättar. Ån har vi ingen aning. Under andäktig tystnad lyssnar vi till den omtumlande berättelsen. Vi undrar:

– Vem är det? Bit för bit rullas den tårdrypande historien upp; från 5-åringen som får veta att hans föräldrar inte är hans biologiska föräldrar till dess han återfinner sin riktiga mamma och italienska pappa.

Tänk om Michael Nyqvist visste vad han ställde till med.

Man får inte göra bort sig. Speciellt inte när man ska lägga till vid en brygga. Och absolut inte inför publik. Är det dessutom en feministbåt kan det nog hända att en och annan mansperson i all välmening vill styra opp det hela. Se till att det går rätt till så att säga.

Alltså; hela eskadergänget hade redan kommit fram, satt på land och hade plockat fram grillarna. *Lillika* kom inseglande. Medvind. Det skreks och pekades. 6-7 båtar låg redan förtöjda på läsidan av bryggan. Där, längst in mellan stenpiren och bredvidliggande båt skulle vi få plats. Stina och Gun manövrerade. Jag höll mig undan. Full fart mot bryggan, rundning av den ytterst förankrade båten, rakt in mot bryggan. Storseglet ner. Ankaret i. Det blev tvärstopp! Typ en halv meter från bryggan. Ur ett landkrabbeperspektiv skulle det beskrivas som en raggarsladd med stopp. Eller i skidåkarsammanhang skulle man sagt stoppsladd med sprut. Med bestörtning åsåg hela eskadergänget förloppet. Och jag med häpnad.

Hur är det att segla med medsysstrar på sjön? Småprat om kvällarna som ibland avrundas med

– Kan inte du läsa en godnattsaga, Gunhild? Då tar jag fram t.ex. Mark Levingoods, *Sucka mitt hjärta men brist docke ej*, läser ett kapitel medan Stina och Gunsan dásar till mellan fnittrena.

Regniga dagar, då det är alldeles för jobbigt att sätta sura segel drar man gärna en spader i ruffen. Stina kan en massa konstiga kortspel som alla verkar gå ut på att rent spel är förbjudet. Det gäller att bluffa och fuska sig fram till en vinst. Det där har jag aldrig fattat.

Roligt har vi haft! Det skulle vara roligt att komma fram till Trosa nån gång. Sist jag var med blev det inte heller.

av **Gunhild Östling**

Myten om de såpade rämnorna

”Ja, men på den gamla goda tiden, då drog vi båtarna i såpade rämnor. Det var tider det!”

Undrar hur många gånger jag har hört den frasen under upptagning och sjösättning. Alltid är det någon som nämner det med ett nostalgiskt darr på rösten. Jag minns det mycket vagt, från när jag var i sex-sju års åldern. Som jag minns det var det mycket mer högljutt på den tiden, mera folk, mer myllrande på något vis. Som barn måste man verkligen hålla sig undan.

Men hur gick det till egentligen? Och vad var det som var så bra med de där såpade rämnorna? Nu vill jag få det utrett en gång för alla. En sommardag, så het att hägringar dallrar över den snustorra hamnplanen, stämmer jag möte med Sigvard Garnum. Han var med på den tiden och med ett förflutet på Sjöhistoriska museet har han ett yrkesmässigt intresse av att metoden dokumenteras. Han minns och kan berätta om hur det gick till. Vi sätter oss i klubbhusets skugga.

Han kom inseglande i Gäddviken med sin Ljungströmmare, *Klara*, hösten 1961. Då var det ett dieseldrivet slipspel som drog båtarna upp ur vattnet.

– Och sen förstår du, vickade vi båtarna av slipvagnen ner i en sloda. Det var en cirka 120 centimeter lång brädlapp med plåt under och med järnskodd spets med en ögla på. I den ögla var ett kraftigt rep fäst med två långa ändar att dra i. Slodan drog man som en kälke i rämnorna och man fick verkligen ta i.

Sigvard beskriver men jag förstår inte riktigt.

– Cirka 15 man drog i repändarna och fem man stod och stöttade med händerna mot friborden på var sida om båten. Båtar upp till tre ton kunde vi dra. På den tiden var det sjösättning och upptagning på kvällarna och varje båtägare hade med sig två gubbar. 60 båtar drog vi upp utan vidare, minns Sigvard (att jämföra med de 40 som dras upp nu för tiden).

Sigvard pekar ut mot hamnplanen:

– Rämnorna, de ligger där borta i brädhögen vid vassen intill slipsåret som leder ner i vattnet.

– Va, har de gjort det hela tiden?

Vi går och tittar och faktiskt ligger de där, högst påtagliga, de mytiska rämnorna med järnhandtag och allt och minner om gamla tider. Hur långa kan de vara, fyra meter, fem? Jag lyfter lite i ena handtaget, väldigt tungt, en sån vill man inte ha på smalbenet.

Sigvard vet att metoden med rämnorna är gammal. Sedan länge har den använts ute i skärgården:



– Det är en primitiv metod, förtydligar han.

– Det gällde att lita på att alla höll i båtarna. För det var bara att hålla emot om det började luta. Det var tjo och tjim på den tiden. Häng i stäven och lyft i aktern och mera Vaxholm eller mera Stockholm och skojiga hamnfogdar, som Ewald Englund. Han kunde verkligen snacka, minns Sigvard.

Det var kanske inte så mycket de såpade rännorna, som det som krävdes för att det skulle fungera, ett högre energiläge, starkare tonläge, mer muskelkraft, svettigare, fler händer på båtarna, samspelet, farligare, att ta i med gemensamma krafter. Ja, just det, nu fattar jag vad det där darret i rösten står för; att hugga i rejält med gemensamma krafter för ett gemensamt mål - upp ur eller ner i vattnet. Det är så långt man kan komma från downsizing och ultraslimmade företagsstrukturer.

– Men några såpade rännor har vi aldrig haft, säger Sigvard.

– Va?

– Vi använde ju spillolja, säger han och ser lurig ut.

av **Sofia Broomé**

Torrsättning, slit och släp, gemenskap

(tidigare publicerad i På Kryss och till Rors 2003)

Det är en lördag i början av oktober. Höstlöven glöder i kylan. Solen är på väg fram bakom molnkanten och det ligger ett kallt stråk av vemod i luften. Denna helg ska båtarna i Segelsällskapet Gäddviken torrsättas. Två gröna slipvagnar ska med gemensamma krafter skjutas i skytteletrafik på rälsen över den avlånga hamnplanen vid Henriksdalsbergets fot. Jag har varit med om sjösättningar och upptagningar i Gäddviken med familjens båt sedan slutet av 60-talet. De senaste höstarna har jag dragit upp min Mälar 22, *Serenad*, här. Jag går de långa trätrapporna ner mot hamnplan med länsumpen dinglande som en handväska. De avmastade båtarna vid bryggorna skymtar mellan hasselsnåren. Febril aktivitet råder där nere. Robin, vars Skärgårds 22, *Kismet*, ska ligga bredvid min, kan inte hitta sitt pallningsvirke:

– Det fanns här i våras, då stod båten på det, nu finns det inte längre, säger han, rycker uppgivet på axlarna och sneglar misstänksamt mot min brädhög.

Jag rör runt lite i mitt pallningsvirke och konstaterar att allt är mitt. Jag glori i min tur surt på tre välbyggda träbockar med gul märkning, som jag tyckte att jag fick av Henry men som används till båten bredvid Robins, på sätt och vis hörde de kanske till den båten en gång...



Jag har markerat det som är mitt genom att skvätta rejält med blå bottenfärg på det. Är det något mer än pallblock, stöttor och för- och akterbock som ska fram? Klockan är nio. Det är upprop vid klubbhuset.

Förutom sjösättning och upptagning ingår minst två obligatoriska arbetsdagar och en nattvakt i gäddvikslivet. När jag under arbetsplikten står här nere på hamnplan och gör det jag har blivit ålagd, hackar bort grästuvor med klumpig spade, alternativt rallarhacka, öser grus från en sida av hamnplan till en annan, klipper vass med slö häcksax, då känns det långt ifrån segling. Det är lika mycket gräs, sly och vass varje höst och under arbetsdagen på våren är det alltid lika mycket bråte som ska brännas eller bäras iväg. Traditionerna är viktiga, mycket görs för att ”Allt bör vara som det alltid har varit!” och för att, ”Så har vi alltid gjort!” och det talas fortfarande med darr på rösten om när båtarna drogs på de såpade trärännorna. Det är ett slags kulturarv som vi förvaltar. Ibland känns det varken kul eller kreativt men alla gör det, hög som låg. I det avseendet stämmer strofen i Gäddisvisan ”ingen är herre och ingen är dräng” och det svetsar oss samman. Den som väljer denna form av klubbliv får på köpet en stark gemenskap. Vi är alla drängar och vi är samtidigt herrar över våra båtar. Vi möts här, olika sorters människor i olika åldrar. En snickare bär en mast tillsammans med en systemvetare och en student. En arkitekt blir beordrad att hämta en tvätummare av en målare. En båtkonstruktör sitter på en fällstol och pratar damfotboll med en konstnär, socialarbetaren vevar på en domkraft simultant med en taxichaufför. Sjuksköterskan reser stegen åt en polis. Två gymnasister får hjälp av en arbetslös, en pensionär och en hornist med sin gulmålade Mälar 22.

Några minuter över nio är det upprop i ett rasande tempo. Hamnfogde Björn håller i det. Vi är sex kvinnor som ropas upp. Resterande fyrtio båtägare är män.

– Ni måste kolla pallningsvirket. Bockarna börjar bli för skrangliga. Somliga av er har haft bockarna i 20–30 år. Se över dem och förbättra dem till nästa år, säger Björn.

Han delar in oss i två arbetslag. Efter olyckan som inträffade för två år sedan har säkerheten prioriterats. Det har medfört en extra arbetsdag. Upptagning och sjösättning kan nu gå lugnt till med tillräckligt mycket folk kring båtarna.

Somliga får bestämda arbetsuppgifter. Det är en ynnest att vara en av dem, att veta vad man ska göra och inte barskt kommenderas omkring hit och dit. Vi som ingen uppgift får väljer antingen en passiv hållning, att stå en bit ifrån båtarna och småprata när inget arbete finns att göra. Den som tycker att det är segt att stå en hel helg och cocktailsmåprata kan springa omkring och göra sig nyttig: hämta pallningsvirke, hämta skiftnyckel, domkraft, trycka båten mot



Vaxholm eller mot Stockholm, springa ut och kolla att båten ligger i våg, trycka upp, alternativt hålla ner för eller akter. Men att göra någonting på eget initiativ, det går inte an. Ove, som är förman på vår sida hamnplan kräver total lydnad och vi lyder.

Första båten ska upp. Vajern till slipspelet kopplas till slipvagnen. Vi väntar andäktigt medan Tore med dubbelt tumgrepp trycker på den bruna strömbrytarknappen och vi puttar ut vagnen i vattnet. Båten paddlas fram och görs fast i vagnen. Tore trycker nu på den svarta knappen och vajern rullas med en knyck upp på spelet. I detta läge blir den som försöker kliva över vajern rejält åthutad. De kan hända att vajern rappar ur och då blir snärten kraftig. När vagn och båt står på vändskivan kopplas vajern bort men först hojtar Tore:

– Spett i hjulen!

Spett sätts i hjulen, vajern kopplas loss och så många som får plats hjälps åt att vrida runt vändskivan med vagn och båt. Rälserna är märkt med klubbens färger, gröna och vita färgfläckar. På dem står båtplatsernas nummer. Vi ska bort till plats nummer sju, grön färgfläck. Det är Jacobs båt, en RJ 85, även den i gäddisfärger. Båtens botten är målad med vit miljövänlig färg, som ger den slemludna botten en något ljusare grön nyans än den gröna friorden. Sen är det Jacobs jobb att spola av båtarna med högtryckstvätten. Resultaten av de miljövänliga bottenfärgerna kommenteras ljudligt, i synnerhet av dem vars båtar är upptagna och renspolade. Vi andra håller en något lägre profil. Vissa bottnar är helt ludna, andra är farligt vassa, täckta av havstulpaner. På vissa

skrov växer det som skägglav och det luktar riktigt illa. Andra är misstänkt rena. Anna-Karin jobbar på Naturskyddsföreningen och hennes båt är pinsamt ren.

– Den målades inte ens i våras, säger hon urskuldande.

Det kan vara orsaken, gammal bottenfärg, som inte slipats bort är effektivare.

Här kommer vagnen:

– Sakta in! ryter Ove.



Vi saktar in.

– Sakta in, sa jag, inte stanna, lite till, stopp, för långt, tillbaka!

– Stoppar på!

– Stopp! ropar Dick och Jocke från varsin sida.

Dick är svärson till Henry och Siv, som hjälpte mina föräldrar till rätta i klubben 1965. Dick funderar över om hans två döttrar så småningom skulle kunna tänka sig att skaffa en egen båt att dra upp i Gäddviken.

– Det skulle vara Linn då, för Tove ligger helst och läser.

– Upp med domkrafterna! Hur står hon i våg? ropar Ove.

Jocke går ut och kollar.

– Är du nöjd?

– Ja! säger Jocke.

Tystnad.

– Han är nöjd! körar allmänheten.

– Sänk domkrafterna!

– Lite mer ner med häcken kanske, säger Jocke.

– Ok, en entummare hitåt!

– Upp med domkrafterna!

– Upp med händerna på friborden och tryck det sista, säger Ove.

– Det är bra! säger säkerhetsman Nisse, resten går att skruva över.

– Fram med för- och akterbock och på med stöttor.

– Ramen ner!

– Domkrafter ner!

– Bort med säkerhetslinor!

– Bort med stoppar!

– Bort med vagnen!

Voilà! Båten är nu med gemensamma krafter satt på plats, exakt enligt



Händerna på Tallyhos fribord. Ägarna Gabriel Dahlbäck och Svante Söderlind håller i säkerhetslinorna.

båtägarens önskemål. Segelsällskapet Gäddviken har funnits i drygt nittio år och är enligt traditionen en arbetarklubb. Några av de gamla medlemmarna klagar på att de nya inte kan hugga i men som ny är det heller inte lätt att få reda på hur man ska hugga i var. Det är sällan någon som berättar först hur man ska göra rätt. Desto tydligare märks det efteråt, när man har gjort fel.

Om man härdar ut några års åthutning har man ändå bra koll på vad som inte ska göras och genom uteslutningsmetoden kan man då och då göra rätt. Ove, som är förman på vår sida hamnplan, verkar ha laddat för detta hela sommaren. Han ryter och domderar och vi gör, med ibland ganska styva nackar, som han säger men vi har vant oss vid hans tonläge och vi vet att det faktiskt fungerar när han ryter och domderar. Lite trevligare vet vi att han kan vara, för det är han egentligen och det vet han att de flesta av oss vet att han är.

För två år sedan välte två båtar. Vi var tre som skadades. Anna-Karin hamnade under den första båten, som välte och krossade hennes vänstra underben mot rälsen. Hon har kunnat segla i sommar och kan nästan gå obehindrat nu. Henry fick den andra båten som välte över nacke och arm och han är fortfarande stel i höger hand och nacke. Jag kom lindrigast undan, med en kraftigt stukad fot. Den gången var det mycket tack vare Oves rytande och domderande som båtarna snabbt kunde lyftas undan.

– Behöver du skåp? frågar Nisse Svante.

Svante står mellan sin mamma Gun och mig och trycker en IF-båt mot Stockholm. Han och Gabbe är nyblivna ägare till den gulmålade Mälär 22:an, *Tallyho*.

– Javisst! säger Svante.

– Kul, säger Gun, det var lite trångt med era grejer i mitt skåp men jag har inte vågat propa. Jag trodde inte ni hade råd.

– Det är väl på tiden att flytta hemifrån, säger Nisse.

Svante och Gabriel seglade Optimist och Trissjolle på seglarlägret, som Gun var med och startade på Lilla Skratten. För tre år sedan fick de låna en Mälär 22 under lägerveckan. Året därefter seglade de SM i Mälär 22 i en lånad båt och i sommar har de alltså seglat sin egen i ur och skur och varit med ut på kappseglingsbanorna men på sluttampen blev de påkörda. Masten bräcktes och sittbrunnssargen fick en knäck. De kommer att få hjälp av båtbyggaren Tomas Larsson i vinter men nu har de tagit upp sin båt utan komplikationer och dessutom fått eget skåp.

– Usch, vad skönt! muttrar Kurre för sig själv när stöttor och hans mycket stabila bockar står på plats under hans S30 medan slipvagnen i full rulle puttas tillbaka mot vändskivan.

av **Sofia Broomé**

Yvonne Fergell



– När jag hade seglat Boo Fyr–Lilla Skratten för första gången hade jag min första starka skärgårdsupplevelse. Seglingen tog nio timmar; en resa i sol, regn och hagel men när vi kom fram till Skratten och möttes av alla dessa blommor, då var det helt fantastiskt, säger SSG:s ordförande sedan tre år, Yvonne Fergell.

Det började med att hennes man, Nisse, ville köpa segelbåt. Det blev en Målar 22, ”För den seglar bra och kostar inte så mycket”, som han sa. Nisse jobbade tillsammans med Pär Nilsson på Sandvik och Pär var medlem i Gäddviken.

– Vi som gillar föreningsliv gick med 1981. Gäddisandan är den här gemenskapen med så många underbara människor, ”sommarvänner” som jag har träffat. En stor del av gemenskapen är att vi gör saker tillsammans. Det är häftigt att jobba ihop. Jag gillar tanken och att det är lite spartanskt, som när man hoppar i blåbyxorna och man får vara lite skitig, istället för att trippa omkring i höga klackar och rödmålade naglar.

– Men seglingen var läskig i början. Jag var skräckslagen i synnerhet när det rann vatten över sittbrunnskanten. Ja, då hade jag gråten i halsen. Jag såg till att sätta mig så högt upp jag kunde. Det gör jag nog fortfarande. Men när vi kom fram tyckte jag det var så himla mysigt.

Men med hennes och Nisses nuvarande båt, *Vinga*, behöver hon inte oroa sig för vatten som rinner över sittbrunnssargen.

– Lasse och Anna-Lena Andersson låg med sin båt mitt emot vår och de inledde en övertalningskampanj. ”Vill du hänga med ner i båten”? Lite undrande följde jag med. ”Titta så rymlig den det är!” En kväll på Skratten föreslog Lasse att vi skulle låna henne en helg och efter det slog vi faktiskt till. Numer tycker jag att det är mysigt att segla. Ofta är det jag som driver på. ”Nu sticker vi ut till helgen!”, säger jag till Nisse.

Med sina fullspäckade picknickkorgar, rutiga dukar och högteknologiska grillredskap i full beredskap, leder Yvonne, utan tvekan och utan att själv vara medveten om det, den inofficiella, ständigt pågående mysfaktorkapprustningen men det är som engagerad medlem vi bäst känner henne:

– Som ordförande har jag infört fler möten men i framtiden skulle jag vilja minska ner styrelsen och istället införa självständigt arbetande kommittéer. Det kan vara ett sätt få in nytt friskt blod bland dem som engagerar sig i klubben, säger hon.

Hon om någon borde veta, för det är inte bara som ordförande som hon

har engagerat sig i klubben. I 11 år var hon kassör och därefter klubbmästare och hon var förmodligen inte passiv under de år som Nisse var öfogde på Skratten.

– Det var Henry Johansson, som frågade om jag ville bli kassör. Det är jag glad för men det tog mycket tid. Jag satt uppe på nätterna och räknade men när Johnne frågade om jag ville vara klubbmästare, med motiveringen att jag värnar om klubben, då kunde jag inte säga nej.

– Ibland har det varit tufft när man måste ta någon medlem i örat till exempel och det tar mycket tid, Jag sitter varje kväll vid mejlen. Man kanske inte ska sitta hur länge som helst på en post. Jag kommer att sitta kvar över 100-årsjubileet men sen tänkte jag bara vara vanlig medlem, säger Yvonne Fergell.





Tjejhistorik

Nu var det 1996 och vi konstaterade att vi inte visste särskilt mycket om kvinnorna bakom männen i Gäddis. Vi var nyfikna helt enkelt och ville bilda ett nätverk med tjejer inom klubben. Vi bestämde att det nätverket skulle knytas utanför hamnplanen för på den tiden var ju inte hamnplanen en naturlig mötesplats för de flesta av oss tjejer.

Sagt och gjort, vi gick med i QSS (Quinnliga Segelsällskapet) för att ”spionera” och 1997 var det dags att dra igång Gäddis tjejverksamhet.

På den allra första tjejträffen hade vi bjudit in SSFs representant för tjejkappsegling och vi hade ett kul möte. Hon gav oss inspiration och vårt mål blev då att se till att minst en båt med tjejbesättning skulle delta i klubbens interna kappseglingar. Med tiden har det blivit många, många fler.

Vi har under årens lopp dessutom hunnit med att vara kulturella, sportiga och till och med lärt oss hur en utombordare funkas och vill bli omhändertagen. Vi har rest, bland annat till Gotska Sandön och till Kroatien, oförglömliga resor.

Och många år vi som minns 90-årsfesten, då vi tjejer gjorde en bejublad årskavalkad med örhängen från tioalet till nittioalet, allt framsjunget i tidsenliga kläder.

Vad är det som utmärker tjejträffarna? Ja, det är enkelhet, ingen prestige, inget mästrande, bara något gott att äta och massor med härlig gemenskap och många, många skratt.

Blev det som vi tänkte? När vi blickar tillbaka tycker vi faktiskt det. Vi två har i alla fall haft jättekul.

Tack alla underbara gäddistjejer som är och varit med under resans gång. Tjejverksamhet har kommit för att stanna!

Yvonne Fergell, *Winga*
Gun Nilsson, *Lillika*

Om gäddistjejernas sammankomster: "Bara på skoj, skepp o 'hoj!"

Allt ljus på Gäddis:

Oj, oj, oj så många happy hours vi tjejer upplevt under den grön-vita inramning som vår klubb inbjuder till. Ett medlemskap i Gäddis är en vinstlott för vi har minst sagt skitkul på tjejträffarna. Historiskt sett har tjejerna i Gäddis alltid haft egna träffar. Det är nog naturligt i en värld av gubbs. Men stopp! Idag ser det ut som om en majoritet av styrelsemedlemmarna är ...tjejer!?

Våra träffar? Ja, det är känsla, fart och nerv hela tiden, eller vad sägs om detta axplock:

Sen kväll på Skratten!

Ny lanternan siktas från verandan, sjunde tjejbåten lägger till på Skratten denna mörka septemberväll. Det ska det ätas kräftor och dansas magdans. Anita Sandlund leder dansen. Kära nån, vad håller vi på med? Men skoj är det.

Dagen därpå sovmorgon, lång härlig frukost vid frukostbordet och sedan står jollesegling på programmet. Söndag är det hemsegling och avslut på tjejhelgen.

Sen kväll i Gunsans kök

Ta med det du dricker och kom! Så enkelt är det på soppköksträffarna. Och det är här i köket som alla planer smids och årets tjejprogram tar form. Antar att det är det myckna planerandet som gör att det alltid blir så sent på våra



Skeppare Gun Nilsson seglande Lillika under Boo Fyr-Lilla Skratten 2007, rorsman Git Kristoffersson.

träffar, riktigt sent faktiskt, har hänt att jag fått dra fram extramadrassen (inga namn).

PS. Skaffade en femtonliters kastrull och kan nu stoltsera med olika sorters soppa till varje tjejtäff. DS.

Sen kväll i sittbrunnen:

Vi är i Kroatien, ljum, härlig kväll i sittbrunnen där vi sjunger (jo, vi har sångböcker med oss) och snart får höra samma låt men på annat språk från grannbåten. Vi är tio gäddistjejer som hyr båt av Stina Åstöms kompisar, en femtiofotare som vi seglar runt i en septembervecka. Idag har vi haft fin vind i seglen, sett delfiner, badat, ätit gott på hamnkrogen och är nu tillbaka i sittbrunnen och njuter. Vilken härlig samvaro! Gäddis gör gott helt enkelt.

Inför hundraårsjubileet håller vi tjejer självklart på med hemlighetsmakerier. Eventuellt kan det bli ett spektakel på temat Så har vi aldrig gjort. I så fall är det ju bara på skoj...

av **Gun Nilsson**

Bengt och Kajsa Broomé



Nu sitter jag med mina föräldrar, Bengt och Kajsa Broomé, och ska få till en intervju om Gäddis, en ovanlig situation, men vi gör så gott vi kan. Vi är i stugan på Ingarö, ovanför bryggan där uppsamlingen inför Boo Fyr–Lilla Skratten har gått av stapeln sedan någon gång på 70-talet. De senaste åren har de inte syntts till så ofta på hamnplan eller i Gäddissammanhang, eftersom de inte har någon båt inregistrerad längre, men när jag bodde hemma kretsade mycket kring klubben. Det var värrustningar och kappseglingar och Lilla Skratten och alla pappas pärmar märkta med SSG, fyllda med papper från styrelsemötena. I styrelsen han har suttit med som suppleant, klubbmästare och ordförande.

När de kom till SSG 1965 insåg de snabbt att klubben, som de hade hamnat i var mer som en familj än ett varv. Det sociala var viktigt. Goda råd fick de av dem som fanns runt om. De flesta var hjälpsamma.

– Det var Henry och Siv förstås, säger pappa.

De blev nära vänner och när jag var liten seglade vi ofta tillsammans.

– Och Gunnar Bergkvist var snäll mot oss. Han hjälpte oss mycket i början, fyller mamma i.

– Ja, och Åke och Nutten och familjen Andersson och bröderna Hallman och Stickan Blomqvist. Vi fick många goda vänner i klubben, konstaterar de.

Men när de en septemberdag för första gången kom inseglade i Gäddviken med sin lilla Koster, *Bebina*, togs de inte emot med vidöppen famn.

– Vi visste inte var vi skulle lägga oss men vid mastkran fanns det en ledig plats, säger mamma.

– Då talade Tore Malmquist med tordönsstämma om för oss och alla andra i viken att det var kö till mastkran och att vi fick finna oss i det som alla andra, säger pappa.

– Ja, då blev vi rejält åthutade, säger mamma.

Under några år var pappa klubbmästare och som sådan bidrog han tillsammans med Lennart Schneider och Henry Johansson till underhållet på några årsfester med Gäddisoperan, Gäddisrevyn och Gäddiskavalkaden. Det sjöngs och diskuterades en hel del nere i gillestugan hemma i Nacka och på andra platser de åren. Min Ulf Lundellskiva lånade pappa i smyg och ”Öppna landskap” blev ”Trånga vikar” (mer om operaverksamheten i Lennart Schneiders text som följer).

– Under årens lopp la vi nog ner ett tusental timmar på vår operagrupp. Det var en hel del ordvitsande och vi åkte snålskjuts på igenkännandets komiska effekter. Vi hade så roligt och det var ganska blött, konstaterar pappa.

Gäddisanda på Parnassens sluttningar

Den kvällen då idén skulle födas gick Enrico Snidare med bestämda steg mot krogen Lyktan. Den tidiga vinterns snö knarrade under klackarna och den bistra kölden sved i kinderna men detta förändrades radikalt då den stora, ljusa, varma krogens portar nästan omfamnade honom för att sedan lämna fri passage till denna Blasieholmens oas.

De två övriga kumpanerna, Jussi Jossehananon och Beniamino Bromander var redan på plats, Jussi med ett stadigt tag om en kraftig aperitif och Beniamino i full färd med att beställa något liknande.

Beniamino, i egenskap av idésprutande och ambitiös klubbmästare, hade tagit initiativet till kvällens sammankomst, dymedelst engagerande två av de mest kreativa underhållningshjärnorna på Gäddvikens norra strand. Detta i akt och mening att förgylla Sällskapetets Årsfest 1982. Ingen av de tre musketörerna anade i detta läge att fröet var sätt till en formidabel epok i Pegasus spilta.

En bit in i varmrätten, en utmärkt filé vartill avnjöts god Bordeaux, formligen sprutade idéer och förslag ut i krogvärmens sammetsatmosfär, allt till de omkringsittandes oförställda glädje. Beniamino envisades med att kalla fenomenet för ”brain-storming”. Då kom det! Med viss möda äskade Enrico tystnad, fixerade ganska stadigt sina kamrater och sade: ”Grabbar, vi ska göra en opera - en Gäddisopera”!

En uppmärksam iakttagare hade kunnat se förrätterna, ställets goda hemlagade kaviar med sallader, i de gapande halsarna, som unisont utbrast: ”Oooooopera-ååh-Oooooopera”! Men i nästa moment var såväl Jussi som Beniamino helt tända på idén och ord som buffa, libretto, koreografi, arior, körer, ljus och rekvisita virvlade ikapp med snöflingorna utanför etablissemangets fönster.

Jussi fick helt tydligt glädjefnatt, inför utsikten att få beträda de brädor som föreställer scenen, ty i ett sällsynt tillfälle av filantropiskt vansinne inviterade han sina båda vänner till en enkel vickning.

Då Lyktans resurser kramats till sista droppen, kaffe och avec, styrdes stegen på Jussis förslag till Sturehof. Halkan hade avsevärt förvärrats...

På Sturehof, denna havsfruktkonnässörernas förlovade krog, bestämde Jussi att den sammantagna hungern inte var särskilt stor. ”Dom har hummer för 38:50. Det var billigt! Kan väl vara lagom, plus en liten nubbe och ett gott vitt vin att skölja efter med”, mässade välgöraren. De båda gästerna instämde och tackade med tårade ögon. Varefter planläggningen av operan ånyo sköt fart. Nu var det definitivt frågan om ”brain-storming”! Humrarna bars in, stora

och granna, fluidum intogs - man trivdes!

Men även en operas födelsedag har ett slut, det blev så småningom tid att bryta upp och betala notan. Jussis vanligtvis välformade anlete formade sig till en fiollåda, då det visade sig att det facila priset, 38:50 för hummer, avsåg per 100 gram. De läckra skaldjuren man nyss vräkt i sig vägde tillsammans cirka ett och ett halvt kilo!

Nu följde en tid av otaliga repetitioner, parad med hårt hemarbete på de egna kamrarna. Repetitionerna blev ofta sena tillställningar hos Enrico, som bodde strategiskt till. Högljudda morrnningar från besläktade kvinnor hördes sällan och om dopingkontroll var det aldrig tal. Oräkneliga var infallen och hugskotten, den inbördes kritiken tuff men konstruktiv. Emellertid skulle det här föra för långt att i detalj skildra alla vändor och glädjestunder som till slut blev Gäddisoperan. En episod, nog så representativ för den poetiska espri som genomsyrade arbetet, skall dock räddas till eftervärlden: Beniamino och Enrico var vid ett tillfälle inbegripna i ett livligt resonemang om versfötter då Jussi kände sig föranlåtten att uppsöka Bekvämlighetsinrättningen. De båda debattörerna stelnade plötsligt till och blev helt tysta, ty från mojen hördes, ackompanjerat av ett stiligt flöde, Gondolarian - med följande geniala inledning: ”Utan dyvick sjunker båten...”. ”Strålände!” ropade de båda kvickhuvudena och ”Dyvickans lovsång” var född!

Musiken hade de tre artisterna (man kallade sig så numera) givetvis själva kunnat skriva men man nedlät sig så småningom till att låna från kollegor som Verdi, Bizet, Puccini, Lundbye och några andra småhandlare. Inspelningen av playbackbandet gjordes dock i egen regi, med Beniaminos piano, Jussis gitarr och Enricos mandolin. Som alla duktiga amatörer klantade sig alltid någon i varje stycke, omtagningarna blevo ett antal.

De koreografiska övningarna drar vi en barmhärtighetens slöja över men till slut låg verket färdigt. Av bara farten följde sedan Gäddisrevyn, ”Som man hissar får man segla” 1983, Gäddiskavalkaden i latinamerikansk stil 1984 och ett par divertissementon 1985 och 1986.

Operagruppens samlade verk gavs ut på jubileumsfesten 1986 och på goda grunder kan misstänkas att praktiskt taget alla Gäddvikare någon gång kommit i åtnjutande av ett som annat ur repertoaren.

av **Lennart Schneider**

Medlemsintervjuintagningsförhöret:

av **Bengt Broomé**

ursprung: Lennart Schneider, schackspelare

Följer vi idag andra normer vid intagningen av nya medlemmar, i jämförelse med vad som gällde för en generationsålder sedan? Den frågan får dagens Gäddvikare själva ställa sig. Här följer manus till en sketch som framfördes på en årsfest på 1980-talet. Syftet var då att pröva metodiken vid förhör med ny tilltänkt medlem. Detta gjordes i form av en sketch, varvid publikens reaktioner studerades. Alltså,

Gör vi rätt?

Sketch i en akt:

Personer: Ordförande, sekreterare och två sökande.

Scenen föreställer ett dunkelt hörn i klubbhuset. Ordföranden och sekreteraren sitter och läppjar på var sin lättöl, bladdrar förstrött i några ovidkommande papper, förberedande sig för de kommande intagningsförhören.

Till publiken: Mina damer och herrar! Som Ni alla vet, har intagningen av nya medlemmar hittills skett på lösa boliner. Det är nu slut på det! Styrelsen har på strängt vetenskapliga grunder utarbetat ett frågetest, som direkt avslöjar lämpligheten hos den sökande, som hoppas på att vinna inträde i vårt förnämliga segelsällskap.

Spelet kan börja!

ORDF: Kalla in den förste sökande, som optimistiskt tror sig kunna vinna inträde i vårt fina sällskap.

Förste sökande kommer in och mumlar ett osäkert "Hej".

ORDF: Ja, ja det går bra att stå där. Vi kommer nu att ställa några frågor som måste besvaras sanningsenligt. Är det uppfattat?

1:E SÖK: Jaha.....?!

ORDF: Nå här kommer första frågan. Vilket är det bästa sättet att flytta båtar på land?

1:E SÖK: Att dra dom i oljad ränna.

SEKR: Rätt! Fråga två: Till vad används stora flytbryggor av betong?

1:E SÖK: Som vågbrytare!

ORDF: Rätt! Då tar vi fråga nr tre. Om Stickan Blomqvist , eller annan gammal medlem av typ "Pamp" kommer på ofri bog vid pokalkappseglingen

- Hur gör Du då?

1:E SÖK: Jag väjer!

SEKR: Rätt! Fråga nr fyra: Till vad används mulltoalletter?

1:E SÖK: Som sittplats för musiken i klubbhuset på L:a Skratten.

ORDF: Rätt! Fråga nr fem: Hur bör bojarna läggas ut på våren?

1:E SÖK: Så att alla båtägare måste justera sina bojar i alla riktningar och så att det blir trångt vid mastkransbryggan.

SEKR: Rätt. Mycket bra. Då kommer sista frågan, nr sex, Vad är städerna Stockholm och Vaxholm mest kända för?

1:E SÖK: Såsom riktmärken vid stöttning av båtar i Gäddis.

ORDF och SEKR i kör: Rätt! Fantastiskt bra!

ORDF: Ja, det här ser verkligen bra ut. Har Du några referenser?

1:E SÖK: Jag är nära vän till ordföranden i Stockholms Seglarförbund.

SEKR: Oj, oj ,oj vad bra! Då är det bara några små frågor kvar. Vad jobbar Du med?

1:E SÖK: Jag är tjänsteman i ett statligt verk.

ORDF och SEKR: Grymtar något osäkra.... Jaha, ja men vad har Du för båt?

1:E SÖK: Jag har en MAXI.

ORDF och SEKR samtidigt: UT, UT!

1:E SÖK lommar slokörad ut.

ORDF: Det var skönt att bli av med den. Konstiga människor som söker inträde.

Kalla på nästa.

Kom in!

2:E SÖK: kommer in livligt hejande.

ORDF: Jaha, det går bra att stå där.Vi kommer nu att ställa några frågor. Alla svar skall helst vara rätt. Är det uppfattat.

2:E SÖK: Jorå...!

ORDF: Första frågan: Vilket sätt är det bästa att flytta båtar på, på land?

2:E SÖK: Man kör väl dom på truck! Det finns väl truck, va?

SEKR: FEL! Dessutom vill vi påpeka, att det är vi som ställer frågorna här!

Andra frågan: Till vad används stora flytbryggor av betong?

2:E SÖK: Dom har man som rundningsmärken vid motorbåtstävlingar.

ORDF: Fel! Alldeles fel! Vi försöker med fråga tre: Om Stikkan Blomqvist eller annan gammal medlem av pamptyp kommer på ofri bog vid pokalseglingen - vad gör Du då?

2:E SÖK: Bog! Vad fan är bog?

SEKR: Det här går ju inte alls. Vi måste nog bryta här. Du har väl inga referenser, heller!

2:E SÖK: Jorå, morsan hade en kusin, som kände en brorsa till hopp-i-landkallen på en av Djurgårdsfärjorna.

ORDF: Vi får nog bryta här. Förresten, vad jobbar Du med?

2:E SÖK: Jag är mekaniker och har egen firma, där vi sysslar med smide och svetsning. Jag är också utbildad timmerman och har full behörighet i det elektriska.

ORDF och SEKR i kör:

Nog med frågor! VÄLKOMMEN TILL GÄDDVIKEN!!!

RIDÅ

Gäddisvisan:

*I Gäddviken finnes ett seglaregäng
det kallas SSG
Där ingen är herre och ingen är dräng
ty alla kamrater vi é
Eng gång i veckan med liv och med lust
med stockar och stenar vi tar oss en dust
En holme har vi nu också fått
där släpper vi lös för gott*

*När SSG-ar'n dra ut till till sjöss
på böljan glittrande blå
då säger han till alla sorger ajöss
blott glädje känner han då
Om stormen tjuver och viner
om solen strålände skiner
Ja, alltid är han på glatt humör
Han är ju en seglarcharmör*

*Men andra vindar nu viner
Charmören har gått i kvav
I klubben finns nya rutiner
Nu jungfrur drar ut på hav
Vi tagit saken i egna händer
Styr skutan långt bort till fjärran länder
Här finns det många av våran sort
– Vi SSG:s bästa export!*

SSG:s Jubileumsbok 2011
Upplaga 300 ex
Tryckeri CO-Print i EU, www.co-print.se

Segelsällskapet Gäddviken
Hamn, slip och klubbhus vid Svindersvikens norra strand
Klubbholme: Lilla Skratten
Standert: Tvåtungad, övre fältet vitt med SSG i svart, undre fältet grönt

Postadress: Segelsällskapet Gäddviken, Box 15189, 104 65 Stockholm
Plusgiro: 525 40-2
E-post: e-post@gaddviken.se
Tel: 08-644 01 38
Hemsida: www.gaddviken.se